

Masteroppgave

ADM755 Samfunnsendring, organisasjon og ledelse

Kunnskapsdeling i en digitalisert studiehverdag - En casestudie av HimoldeX

Cecilie Midtbø

Totalt antall sider inkludert forsiden: 88

Molde, 23.05.18

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none">ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands.ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt.ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt.har alle referansene oppgitt i litteraturlisten.ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i Ephorus, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 30

Veileder: Lise Lillebrygfjeld Halse

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven, §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Er oppgaven unntatt offentlighet?

ja nei

(inneholder taushetsbelagt informasjon. Jfr. Offl. §13/Fvl. §13)

Dato: 23.05.18

Forord

Denne oppgaven markerer avslutningen av mitt masterstudie innen samfunnsendring, organisasjon og ledelse ved Høgskolen i Molde. Det har vært en lang og innholdsrik reise. Det har vært en spennende tid, med en balansegang mellom studier, jobb og fritid gjennom hele studiet. Selv om oppgaven og studiene har vært krevende, har det gitt meg både nye erfaringer og opplevelser som jeg kan ta med meg videre i livet.

Arbeidet med denne oppgaven har vært både lærerik og spennende. Det har vært spennende å følge med samfunnsdebatten om bruk av teknologi i studenters læring, spesielt siden denne debatten har vært så intens på Høgskolen i Molde. Jeg har vært så heldig at jeg har fått jobbet med et tema som interesserer meg, noe som har vært avgjørende for at denne oppgaven til slutt ble ferdig. Jeg har fått god støtte gjennom hele prosessen, og det er dermed mange jeg ønsker å takke.

Det er flere jeg ønsker å takke i forbindelse med denne oppgaven. Jeg ønsker å takke min veileder, Lise Lillebrygfjeld Halse for god hjelp gjennom hele prosessen. Dine gode innspill, kontinuerlige tilbakemeldinger, engasjement og inspirasjon har vært til god hjelp. Din gode hjelp og støtte har vært meget behjelpelig gjennom hele prosessen. Jeg vil også takke Øyvind Opdal for tilgang til spørreundersøkelsen han gjennomførte blant studentene ved Høgskolen i Molde. I tillegg til disse vil jeg takke alle studentene og foreleserne som har stilt opp på intervju, og delt sine erfaringer, opplevelser og historier.

Molde, 15.mai 2018

Cecilie Midtbø

Sammendrag

Hensikten med denne oppgaven var hovedsakelig å se på hvordan læringsverktøyet HimoldeX blir brukt av studentene ved Høgskolen i Molde, og hvordan bruken av HimoldeX er med på å påvirke kunnskapsdelingen mellom studentene ved Høgskolen i Molde.

Resultatene i undersøkelsen viste at studenter opplever HimoldeX som et nyttig verktøy i deres studiehverdag. Som et verktøy som kan brukes til repetisjon og gjennomgang før eksamen og innleveringer er denne typen læringsverktøy et godt supplement til undervisningen på skolen. Resultatene viste også at dette verktøyet kan være en hemmende faktor for den sosiale læringen til studentene ved ulike sammenhenger. Det var tydelig at bruken av HimoldeX fører til lavere oppmøte i forelesningene, og det hindrer studentene i å spørre om spørsmål og diskutere med andre medstudenter.

I denne undersøkelsen har jeg brukt både kvalitativ og kvantitativ metode for å belyse mine problemstillinger angående denne tematikken. Dette var for å kunne belyse problemstillingene på best mulig måte, og for å kunne få frem flere synspunkter i saken. Den kvantitative undersøkelsen ga meg et bredt syn på hvordan HimoldeX brukes blant studentene, mens den kvalitative undersøkelsen ga meg en dybde i hvorfor de brukte det slik de gjorde, og hvordan dette påvirket studentenes faglige og sosiale læring.

Innholdsfortegnelse

1.0	BAKGRUNN OG TEMA FOR OPPGAVEN	1
1.1	PROBLEMSTILLING	2
1.2	OPPGAVENS DISPOSISJON	3
2.0	TEORETISK TILNÆRMING	4
2.1	LÆRING OG KUNNSKAP	4
2.1.1	<i>Formell og uformell læring</i>	<i>5</i>
2.1.2	<i>Sosiokulturell læringsteori</i>	<i>6</i>
2.1.3	<i>Situert læring</i>	<i>7</i>
2.2	LÆRINGSMILJØ	9
2.2.1	<i>Sosial identitet og sosiale nettverk</i>	<i>9</i>
2.2.2	<i>Sosial kapital</i>	<i>10</i>
2.3	DELING AV ERFARINGSBASERT KUNNSKAP	11
2.3.1	<i>Eksplisitt kunnskap</i>	<i>11</i>
2.3.2	<i>Taus kunnskap</i>	<i>12</i>
2.3.3	<i>Overføring av kunnskap</i>	<i>12</i>
2.4	FRA TEORI TIL EMPIRI	14
3.0	METODE	15
3.1	KVANTITATIV METODE	16
3.1.1	<i>Spørreundersøkelse</i>	<i>16</i>
3.2	KVALITATIV METODE	17
3.2.1	<i>Casestudier</i>	<i>18</i>
3.3	METODERIANGULERING	19
3.4	VALG AV METODE	19
3.5	VALG AV RESPONDENTER	21
3.6	GJENNOMFØRING AV UNDERSØKELSEN	22
3.7	KVALITETEN PÅ UNDERSØKELSEN	24
3.7.1	<i>Reliabilitet</i>	<i>24</i>
3.7.2	<i>Validitet</i>	<i>25</i>
3.8	ETISKE KRAV	27
4.0	BESKRIVELSE AV CASET HIMOLDEX	28
4.1	HVA ER HIMOLDEX?	28
4.2	STATISTIKK HIMOLDEX	29

4.2.1	MAT100 på HimoldeX	30
4.2.2	ADM100 på HimoldeX	31
4.2.3	ADM205 på HimoldeX	32
5.0	RESPONDENTENES SVAR	33
5.1	RESPONDENTENE.....	34
5.2	TIDSBRUK.....	35
5.3	KUNNSKAP OG LÆRING	39
5.4	OPPMØTE I FORELESNINGENE	42
5.4.1	<i>Forelesernes oppfatninger av forelesningene på skolen</i>	<i>46</i>
5.5	JOB.....	48
5.6	STUDENTMILJØ.....	51
6.0	DISKUSJON/ANALYSE	54
6.1	KUNNSKAP OG LÆRING	55
6.2	OPPMØTE I FORELESNINGENE	57
6.3	JOB.....	58
6.4	STUDENTMILJØ.....	59
6.5	OPPSUMMERING OG KONKLUSJON	61
7.0	LITTERATUR	65

1.0 BAKGRUNN OG TEMA FOR OPPGAVEN

Ifølge stortingsmelding nr. 16 (2016-2017) er et av målene med høyere utdanning at studentene skal oppnå best mulig læringsresultater og personlig utvikling. I samme stortingsmelding står det at for at studentene skal lykkes med studiene, må de trives på skolen og være en del av et godt og inkluderende læringsmiljø. Dette er noe som må til for at studentene i høyere utdanning skal oppnå best mulig læringsresultater og personlig utvikling.

Ifølge Stortingsmelding 16 (2016-2017) må høgskoler og universiteter kontinuerlig moderniseres og tilpasses forventninger og krav fra samfunnet. Ifølge Høyre, vil teknologien være en avgjørende faktor for fremtidens læring. På Høyre-landsmøtet i april vedtok de et mål om at all undervisning på universiteter og høgskoler skal bli digital innen 2025. Dette innebærer blant annet at institusjonene skal legge ut alt av læringsmaterieell fritt tilgjengelig på nett; ikke bare for studenter, men for alle. De påpeker at teknologien ikke er et mål i seg selv, men at det som er viktig er at man tar i bruk teknologiske løsninger for å gjøre hverdagen til folk flest enklere, hvor det skal være muligheter for alle. Høgskolen i Molde er en av høgskolene i landet som allerede har startet denne tankegangen, og tatt i bruk HimoldeX som et verktøy for å skape flere muligheter for studentene, både studenter som går på skolen, men også andre studenter rundt omkring i landet.

Studentenes engasjement, tidsbruk, og hvordan de bruker tiden er noen av de viktigste faktorene for at studenter skal lykkes (Stortingsmelding 16, 2016-2017). Det poengteres at læring er en prosess som skjer gjennom aktivitet mellom studenter og forelesere, og ikke ved at studentene kun er passive mottakere av kunnskap. Dybdelæring blir sett på som en avgjørende faktor, hvor studenter som kun memorerer fakta fra pensum får en begrenset forståelse sammenlignet med studenter som aktivt reflekterer over faget gjennom diskusjoner med andre studenter og forelesere. Dette er en av grunnene til at studenters tidsbruk, og hvordan de bruker denne tiden, kan være avgjørende for hvordan de lykkes med studiene (Stortingsmelding 16, 2016-2017).

Ifølge Stortingsmelding 16 (2016-2017) mener 9 av 10 studenter at digitale verktøy er viktige hjelpemidler i studiehverdagen, men bare halvparten av disse studentene mener at disse verktøyene bidrar til økt læring. Videoforelesninger og bruk av video som et verktøy for læring har blitt mer og mer fokusert på de siste årene på Høgskoler og Universiteter i Norge. Videoforelesninger representerer et nytt læringsverktøy for både studenter og forelesere, men konsekvensene dette vil kunne ha for undervisningskvalitet og studentenes tilstedeværelse er noe usikker. Høgskolen i Molde er en av Høgskolene i Norge som har økt fokuset på videoforelesninger, og har de siste årene satset mer og mer på skolens plattform HimoldeX. Likevel kan det stilles spørsmål om denne formen for undervisning er på høyde med det regjeringen forventer. Stortingsmelding 16 (2016-2017) sier at det i større grad forventes at det brukes en undervisningsform hvor studentene spiller en aktiv rolle, og at man bruker digitale verktøy og teknologi der hvor det er hensiktsmessig og mulig.

Ifølge Høgskolen i Molde sin egen nettavis, Panorama, kommer det tydelig frem at studentene på skolen ønsker mer bruk av videoforelesninger. Denne tematikken har skapt stort engasjement både fra studenter og ansatte på skolen i positiv og negativ retning. Mens studentene ønsker flere fag på video, spekulerer foreleserne, ifølge en undersøkelse gjort på Høgskolen i Molde, rundt studentenes læringsutbytte ved bruk av denne studiemetoden (Straume og Gutteberg, upublisert manuskript).

1.1 Problemstilling

Med utgangspunkt i den pågående samfunnsdebatten om målet med høyere utdanning, og hvordan vi skal bruke teknologiske hjelpemidler til å nå disse målene, ønsker jeg i denne oppgaven å belyse følgende problemstillinger:

Hvordan blir kunnskapsdelingen mellom studenter påvirket av HimoldeX på Høgskolen i Molde?

Ifølge Stortingsmelding 16 (2016-2017) er kunnskap noe som oppstår i fellesskap med andre. Kunnskap er noe som utvikles når studenter er sammen; når studenter stiller

kritiske spørsmål til hverandre og til foreleser, når de diskuterer seg i mellom i gruppearbeid og når foreleser gir tilbakemeldinger til studentene om arbeidet de gjør.

Måten jeg ønsker å løse problemstillingen på, er å først å fremst se på hvordan studenter bruker HimoldeX som et verktøy i sin studiehverdag. Dette skal jeg finne ut av ved hjelp av en spørreundersøkelse som er gjennomført blant studenter som bruker HimoldeX. Deretter ønsker jeg å se på hvordan studenter blir påvirket av hvordan de bruker HimoldeX. For å finne ut dette ønsker jeg å se på faktorer som spiller inn i en students studiehverdag, og se på hvilke faktorer som påvirker studenters læring. Dette ønsker jeg å finne ut ved å intervju ulike studenter som bruker HimoldeX i sin studiehverdag.

1.2 Oppgavens disposisjon

I første kapittel skal jeg vise hvordan problemstillingen kan knyttes opp mot teori. Teoridelen er delt inn i tre ulike hoveddeler. Den første delen fokuserer på læring og kunnskap, hvor jeg skal se på hva læring og kunnskap er, og hvordan ulike individer tar til seg læring. Fokuset i denne delen vil hovedsakelig ligge på sosial læring, da dette er mest aktuelt i forhold til kunnskapsdelingen mellom studenter. Den andre delen har et større fokus på sosialisering. I denne delen av oppgaven vil jeg fokusere på blant annet sosial identitet, sosial kapital, taus kunnskap og den sosiale studiehverdagen. Den siste delen vil bli om kunnskapsdeling, og hvordan man kan dele kunnskap med andre.

I kapittel 3 beskrives de ulike forskningsmetodene som er aktuelle for denne type undersøkelse, med en begrunnelse av metodevalget i oppgaven.

I kapittel 4 vil jeg beskrive caset som jeg skal ta utgangspunkt i, som er HimoldeX. Informasjonen som kommer frem i dette kapittelet er hentet fra offentlig informasjon i tillegg til informasjon fra ansatte ved Høgskolen i Molde i forkant av undersøkelsen.

I kapittel 5 vil det komme en presentasjon av resultatet av innsamlingen, i form av svar fra respondentene i undersøkelsen jeg har gjennomført, og den kvantitative spørreundersøkelsen som er gjennomført av Øyvind Opdal. Jeg vil i dette kapittelet også

beskrive noen av forelesernes oppfatning av oppmøte i forelesningene og studentenes faglige og sosiale læring.

I kapittel 6 vil jeg analysere svarene som kom frem under datainnsamlingen, og knytte dette opp mot teoriene som er presentert tidligere i oppgaven.

2.0 TEORETISK TILNÆRMING

I dette kapittelet skal jeg presentere ulike teoretiske perspektiver, som jeg videre skal bruke for å belyse problemstillingen, og analysen av casestudie. Problemstillingen i denne undersøkelsen omhandler deling av kunnskap i et samfunn hvor digitale læringsverktøy er i fokus. Det finnes mange ulike teorier som belyser kunnskapsdeling, læring, kunnskapsutvikling og overføring av kunnskap. Jeg har derfor valgt ut noen av teoriene som jeg mener er relevant i forhold til problemstillingen, med fokus på kunnskapsdeling i en sosial arena. Jeg skal derfor se på ulike sosiale læringsteorier, læringsmiljø og hvordan man kan dele kunnskap i en slik arena. Følge Stortingsmelding 16 (2016-2017) er kunnskap og læring noe som oppstår i fellesskap med andre. Jeg ønsker derfor hovedsakelig å se på sosiale læringsteorier, og på denne måten finne ut av hvordan kunnskapsdelingen blir påvirket av den læringen som skjer i sosiale kontekster. Jeg skal videre se på læringsmiljø og læring i et sosialt nettverk, og se på viktigheten av å være en del av et praksisfellesskap. Jeg vil komme inn på hvordan kunnskapsoverføringen kan bli påvirket av læringsmiljøet, og hvordan man kan bruke sitt sosiale nettverk til å tilegne seg og dele den formelle og den uformelle kunnskapen som finnes i et slikt nettverk av ulike mennesker. Kort sagt vil jeg dele dette kapittelet inn i tre hoveddeler; læring og kunnskap, studentmiljø og kunnskapsoverføring. Jeg vil til slutt oppsummere teoriene, og vise til hvordan jeg ønsker å bruke disse teoriene til å løse undersøkelsens problemstilling.

2.1 LÆRING OG KUNNSKAP

Kunnskap kan defineres på mange ulike måter, men det som er gjennomgående i flere av definisjonene, er at det er et nettverk av informasjon som blir systematisert og organisert i ulike former. For at man skal kunne oppnå kunnskap, må man lære seg nye fenomen.

Linda Lai definerer blant annet læring som "tilegnelse av ny eller endret kompetanse i form av kunnskaper, ferdigheter eller holdninger- som gir en relativ varig endring i en persons atferdspotensial" (Lai, 2004:155). Likevel mener hun at atferd bare er et produkt av læring, ved at man kan bruke atferden som en indikator på læring (Lai, 2004).

På grunn av at kunnskap og læring er to begrep som ofte går inn i hverandre, må disse begrepene ofte ses på i en sammenheng. Man kan si det så enkelt som at kunnskap ikke kan oppstå uten læring. Ved at man tilegner seg ny kunnskap, er det en stor sannsynlighet for at det har oppstått en form for kunnskapsdeling. Kunnskap er noe som utvikles og deles i et fellesskap og i en sosial kontekst, slik at læring eller kunnskapsoverføring skjer mellom individer.

2.1.1 Formell og uformell læring

Man skiller gjerne mellom formell og uformell læring. Formell læring er form for strukturert læring som ofte skjer gjennom planlagte kurs eller forelesninger, hvor man ofte har en instruktør som er med på å planlegge og evaluere læringen. Formell læring tar derfor ofte utgangspunkt i en kursplan eller læreplan, og avsluttes som regel av en evaluering av kandidaten. En slik type læring er ofte klasseromsbasert, og foregår som regel på et organisert arrangement. Uformell læring, derimot, omfatter all læring som ikke er organisert i en form for strukturert undervisning, og man finner den ofte i hverdagslige situasjoner, sammen med andre. I denne typen læring vil man kunne skape en ny forståelse av situasjoner som oppstår (Marsick og Watkins 1990). Denne typen læring kan overføres mellom blant annet venner, kollegaer og familie, og læringen skjer oftest på den enkelte individets premisser. Den uformelle læringen skjer via blant annet interaksjon med medstudenter, ved at man spør andre om hjelp, diskuterer med medstudenter eller leser ny litteratur (Cross, 2007). Selv om det hovedsakelig er lagt opp til formell læring i klasseromsbasert undervisning, vil denne typen læring være en type læring som man typisk kan finne i en klasseromsbasert undervisning, hvor studenter diskuterer ny litteratur med både andre medstudenter og foreleser. En slik type læring er ofte basert på prøving og feiling, da man ofte lærer av sine feil. En annen måte man kan tilegne seg kunnskap via uformell læring er blant annet via observasjon. Ifølge Filstad

(2007) er uformell læring mer effektiv enn formell læring, siden man i denne typen læring selv er aktiv i læringsprosessen. Ifølge Stortingsmelding 16 (2016-2017) forventes det i større grad at det brukes en undervisningsform hvor studentene selv spiller en aktiv rolle i egen læringsprosess, noe som ifølge Filstad (2007) vil skape en uformell læring mellom studentene.

Uformell læring innebærer at man er sosial med andre studenter, og at man lærer ved å blant annet diskutere ulike temaer med andre. Dette vil gjøre at man selv reflekterer over det som blir diskutert, og man vil på denne måten ta til seg læringen. Dette er en læringsform som kan være med på å øke motivasjonen til studentene, da sosial omgang ofte kan være en avgjørende faktor for studenters motivasjon til å være en god student. Dersom man er i et miljø hvor man tar del i den uformelle læringen, vil dette sannsynligvis være med på å øke motivasjonen og læringsutbyttet til studentene.

2.1.2 Sosiokulturell læringsteori

Det er mange forskere som har prøvd å utvikle en læringsteori som kan brukes i alle kontekster og sammenhenger, og dermed også generaliseres. Likevel er det enda ikke noen som har lyktes med dette. Det finnes derfor mange forskjellige læringsteorier, som alle er knyttet til ulike situasjoner og sammenhenger (Philips og Soltis, 2000). Ifølge Standal (2012) er det viktig å alltid sette læringen i en kontekst. Han mener også at læring alltid må forstås i forhold til hvem som skal lære, hva de skal lære og hvor de skal lære. Nielsen og Kvale (2003) mener at det har vært for stort fokus på læring rettet mot individer i skolesammenheng, og ønsker derfor å flytte fokuset vekk fra den individuelle læringen, og heller mot den ubevisste læringen som skjer i ulike læringsmiljøer som eksisterer i vår hverdag. De mener at det er mange som ikke er klar over de læringsressursene man har tilgang til ved å delta i et praksisfellesskap.

I en sosiokulturell læringsteori foregår læring som en interaksjon mellom mennesker i en sosial kontekst. Denne sosiokulturelle læringsteorien ble grunnlagt av Lev Vygotsky (2001), som sa at samspillet mellom mennesker er grunnlaget for vår utvikling. Han var opptatt av det sosiale og det kulturelle, og kommunikasjon mellom foreleser og student

var en viktig brikke i hans sosiokulturelle teori. Han mener at man som student utvikler seg og lærer ved interaksjon med andre studenter og forelesere.

Interaksjon, samhandling og deltakelse er viktige faktorer innenfor sosiokulturell læringsteori. Det er viktig at studenter er aktive i egen læring, og deltar i diskusjoner og gruppearbeid, slik at de på den måten kan utvikle seg og lære i samspill med andre medstudenter. Det er her viktig at studentene føler at de er med i et inkluderende studentmiljø, både faglig og sosialt (Wenger, 2003).

2.1.3 Situert læring

Ifølge Lave og Wenger (1991) er situert læring noe som skjer gjennom personlig deltakelse i sosial praksis, og ved at personer endrer sin posisjon eller deltakelse i denne praksisen. Læring blir sett på som en del av en persons identitetsutvikling som er situert i praksisfellesskapet (Lave og Wenger, 1991). Ved et praksisfellesskap, menes ikke nødvendigvis at det er en felles kultur eller gruppe, men det handler om et sosialt fellesskap, hvor mennesker deltar sammen med andre. I dette fellesskapet har alle deltakerne en felles forståelse for hva de gjør, og hva det betyr for fellesskapet, og deres egne liv. På denne måten kan medlemmene i fellesskapet bidra på forskjellige måter, ved at de har ulike interesser og synspunkter (Lave mfl. 2003:83). Ifølge Filstad (2010) betyr situert læring engasjement og deltakelse i sosiale praksisfellesskap, hvor læring skjer gjennom dette engasjementet.

Wenger (2002) beskriver et praksisfellesskap på følgende måte: "en gruppe mennesker som deler en bekymring, et sett av problemer eller entusiasme for et tema, og som utvikler kunnskap og ekspertise på dette området ved vedvarende samhandling".

Læring i et praksisfellesskap inkluderer både taus og eksplisitt kunnskap (Wenger 1998). Man lærer både det man tar for gitt, og det som uttrykkes med ord. Det betyr likevel ikke at læring utelukkende skjer dersom et individ befinner seg i et praksisfellesskap eller et sosialt nettverk. Læringen i et praksisfellesskap skjer derimot som et resultat av at man

som individ endrer relasjoner til de andre som er i gruppen, og at man på denne måten endrer posisjon i praksisfellesskapet.

Det er tre ulike faktorer som kjennetegner et praksisfellesskap: gjensidig engasjement, felles foretak og delt repertoar (Wenger, 1998). I et praksisfellesskap må det være et felles, gjensidig engasjement. Et slikt fellesskap er ikke en strukturert gruppe som ledes av en ekstern leder, og derfor må man som gruppe holde sammen gjennom et felles engasjement. I et praksisfellesskap vil alles bidrag være av betydning, og alle deltakerne vil være inkludert på en eller annen måte. Likevel vil det ikke være mye rom for "gratispassasjerer", da det er viktig at alle bidrar med noe. En klasse på skolen kan være et praksisfellesskap, men likevel må det nødvendigvis ikke være det. Det kan være at det finnes flere praksisfellesskap innad i en klasse, hvor de forskjellige fellesskapene har ulike mål og meninger, eller man kan tenke seg at deler av klassen fungerer som et slikt fellesskap, men at det ikke er alle i klassen som deler dette engasjementet. Den andre faktoren som kjennetegner et praksisfellesskap er enighet om et felles foretak, hvor man har et felles mål, og felles ansvar innad i gruppen. Det er viktig at alle medlemmene i praksisfellesskapet forstår hva praksisfellesskapet er, og skal være (Filstad, 2010). Ved at medlemmene i et praksisfellesskap jobber mot et felles mål, gjør at det er enklere å holde sammen, og forstå andres handlinger. Den tredje faktoren er et felles repertoar blant deltakerne i praksisfellesskapet. Individuer som holder sammen over en viss periode, vil utvikle ulike historier, symboler og handlinger som er med på å definere medlemmene som er med i praksisfellesskapet. Man kan sammen ha ulike rutiner og måter å kommunisere på som er med på å definere praksisfellesskapet man er en del av.

Personlig sosial identitet har en betydning for hvilke sosiale praksisfellesskap den enkelte tilhører eller ønsker å være en del av (Filstad, 2010). Det er viktig å påpeke at det ikke er ett praksisfellesskap. Hver student vil være en del av flere ulike praksisfellesskap, både formelle og uformelle. Personlig sosial identitet og tilhørighet har en betydning for hvilke sosiale praksisfellesskap den enkelte tilhører eller ønsker å være en del av (Filstad, 2010).

2.2 LÆRINGSMILJØ

Læring skjer ofte i sosiale sammenhenger, og ofte i sosiale grupper sammen med andre. Ifølge den sosiokulturelle læringsteorien foregår læring som en interaksjon mellom mennesker i en sosial kontekst. Det at man er en del av et sosialt nettverk, vil være med på å påvirke et individ på ulike måter. Vi kan definere læringsmiljø på følgende måte: «(...)det miljøet, den atmosfæren, den sosiale interaksjonen og den undervisningen og veiledningen som elevene erfarer eller opplever på skolen» (Bergkastet, Dahl og Hansen 2011:14). Sosial interaksjon mellom studentene, og mellom studenter og forelesere, er med andre ord en forutsetning for et godt læringsmiljø på skolen. Som sagt tidligere i dette kapittelet, kan ikke kunnskap oppstå uten læring. Ifølge Sommer (2006) er sosial interaksjon avgjørende for læring og utvikling. Vi kan derfor si at sosiale nettverk kan ha en innvirkning på hvordan studenter lærer, og dermed også hvordan studentene deler og mottar kunnskap. Jeg ønsker derfor å se på begrepene sosial identitet, sosiale nettverk og sosial kapital. Alle disse begrepene henger sammen i den sammenheng at de omhandler sosial interaksjon med andre individer.

2.2.1 Sosial identitet og sosiale nettverk

Det finnes mange ulike definisjoner på hva identitet er, men i denne oppgaven vil jeg fokusere på den sosiale identiteten, som er den identiteten man skaper i samspill med omverdenen. Den sosiale identiteten forteller oss om hvordan man som individ ser på seg selv som en del av en sosial og kulturell sammenheng. Man kan derfor si at sosial identitet dreier seg om forholdet mellom oss som individer og samfunnet rundt oss.

Sosiale nettverk er med på å definere hvem vi er som mennesker. Ved å være en del av en sosial gruppe vil man føle tilhørighet til gruppen, og man vil dermed også oppdage og bygge egen identitet i møtet med andre mennesker som er en del av den samme gruppen. Vi plasserer oss ofte i grupper vi tror vi vil passe inn i, men selv om man i utgangspunktet tenker man er en del av en gruppe som er lik seg selv, vil man bli påvirket av andre i stor eller liten grad. Det å være en del av et praksisfelleskap er tilsvarende å utvikle en sosial identitet (Filstad, 2010).

Den sosiale identiteten er ikke noe som er stabilt og bestemt, da den blir påvirket av det sosiale samspillet med andre mennesker. Den sosiale identiteten er en kontinuerlig prosess som er i stadig utvikling. Likevel skiller man mellom to ulike aspekter ved et individs sosiale identitet. Det ene aspektet er bestemt på forhånd uten påvirkning fra andre, for eksempel kjønn, rase, nasjonalitet og hudfarge. Det andre aspektet, derimot, er noe man i større grad har mulighet til å velge selv, og som blir påvirket av de rundt oss. Dette er forholdet til de rundt oss, som venner, familie, kollegaer, medstudenter og andre vi har et forhold til.

Et individ kan ha ulike sosiale identiteter, avhengig av hvilke sosiale grupper man er sammen med. Sosial identitet handler om at man som individer er en del av et fellesskap, og som et sosialt menneske kan man tilhøre ulike grupper, og dermed tilegne seg ulike sosiale identiteter.

2.2.2 Sosial kapital

Sosial kapital handler om hvordan man utnytter det sosiale nettverket man har opparbeidet seg, og hvordan man kan bruke de ressursene som man har tilgjengelig via vårt sosiale nettverk. Sosial kapital omhandler nettverk og nettverksbygging, og om ressursene man får gjennom relasjoner til menneskene rundt seg. Dette kan være blant annet familie, venner, kollegaer eller andre bekjente (Aakvåg, 2008:151-153). Ressursene man får gjennom menneskene rundt seg kan gi ulike fordeler i en sosial sammenheng (Bourdieu, 1986). Man kan på denne måten danne seg et maktgrunnlag ved bruk av denne typen kapital, ved at man opparbeider seg et nettverk som man får fordeler fra, som ellers hadde vært vanskelig å oppnå på egen hånd (Aakvåg, 2008).

Tre teoretikere som har uttalt seg om begrepet sosial kapital er James S. Coleman (1990, 2000), Robert D. Putnam (2000) og Pierre Bourdieu (1986). Selv om alle tre er teoretikere innenfor sosial kapital, har de forskjellige forklaringer på hva som får individer til å danne ulike sosiale nettverk som er med på å skape sosial kapital. Mens Bourdieu mener at mennesker motiveres ene og alene av profitt når man inngår i sosiale nettverk, er

derimot de to andre mer opptatt av faktorer som gjensidighet og tillitt. De mener at sosial kapital er basert på nettverk og tillitt, og at dette er noe som oppstår i ulike sosiale relasjoner mellom mennesker (Rosenmeier, 2007:29).

2.3 DELING AV ERFARINGSBASERT KUNNSKAP

For at grupper og individer skal kunne ta til seg og utvikle ny kunnskap, må personlige erfaringer og individuell kunnskap gjøres tilgjengelig for andre. Dette gjøres ved at man som individ deler kunnskapen man innehar med andre individer, noe man kaller for kunnskapsdeling eller kunnskapsoverføring. I litteraturen skilles det ofte mellom disse to begrepene, men i denne oppgaven velger jeg å ikke skille mellom begrepene, da det er relativt små forskjeller på de to ulike begrepene. Felles for begge begrepene er at de inkluderer en sosial interaksjon mellom individer, og at det foregår en kunnskapsutveksling mellom individer. Under skal vi se på taus og eksplisitt kunnskap, og hvordan man kan dele og tilegne seg denne kunnskapen på ulike måter. Problemstillingen i denne oppgaven omhandler hvordan studenters kunnskapsdeling blir påvirket av HimoldeX. Jeg ønsker derfor å se nærmere på de ulike måtene man kan overføre kunnskap på, og på denne måten finne ut hvilke prosesser som blir mindre brukt ved at studentene benytter seg av digitale videoforelesninger på HimoldeX, og hvilke konsekvenser dette vil ha for studenters læring.

2.3.1 Eksplisitt kunnskap

Eksplisitt kunnskap er kunnskap som er lett å videreformidle via eksempelvis skriftlige eller muntlige kilder. Man tilegner seg derfor den eksplisitte kunnskapen ved å blant annet å lese bøker og se på forelesninger. De tradisjonelle forelesningene, og også videoforelesningene vil derfor kunne, kombinert med at studentene leser pensum, dekke denne kunnskapen på en enkel og grei måte.

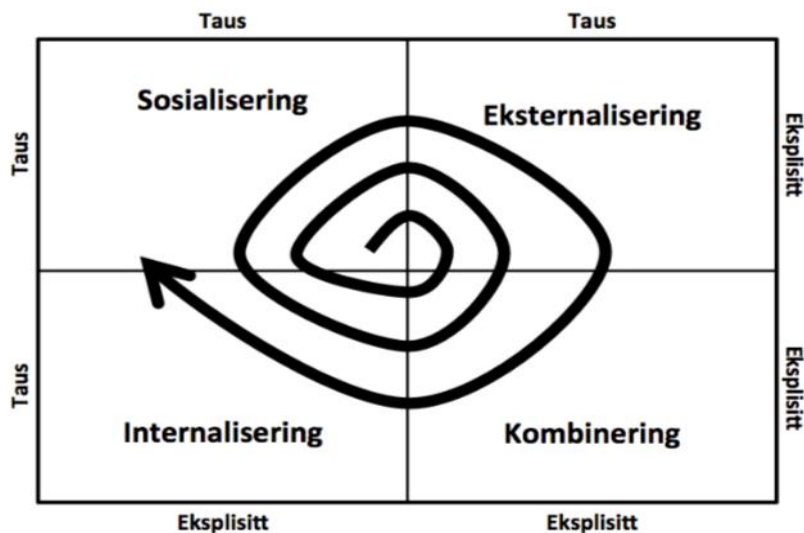
2.3.2 Taus kunnskap

Den andre typen kunnskap, er taus kunnskap. Polanyi blir ofte referert til når man snakker om taus kunnskap, og han har utviklet en teori som baserer seg på at vi kan og vet mer enn vi kan gi uttrykk for. Taus kunnskap er vanskelig å sette ord på, og baserer seg på et konsept som går ut på at man lærer av å utføre oppgavene selv, og ved å observere andre. Taus kunnskap kan derfor beskrives som erfaringskunnskap, og den kan være vanskelig å videreføre til andre.

Taus kunnskap er en type kunnskap som kun kan overføres til andre studenter gjennom sosial interaksjon i en sosial setting. Det sosiokulturelle perspektivet er basert på at kunnskap og læring overføres i et fellesskap. Som student kan man bruke sin sosiale kapital til å tilegne seg så mye taus kunnskap som nødvendig for å skape god læring. Det kan se ut som at det er mye forskning som kan bekrefte at læringsutbytte til studenter øker når læringen skjer i interaksjon mellom studenter og deres sosiale omgivelser. Likevel mener Illeris (2012) at det kan tyde på at det er en vegring mot en slik form på grunn av at det er en uvant form for mange. Dette kan være fordi at mange er sosialisert inn i rollen som student, og dermed også er vant til å være en passiv mottaker som hele tiden mottar informasjon fra foreleseren, og ikke selv er aktiv i læringsprosessen (Illeris, 2012).

2.3.3 Overføring av kunnskap

For å kunne beskrive hvordan læring og kunnskap utvikler seg, kan vi ta utgangspunkt i en modell som kalles SEKI-modellen (Nonaka, 1994). Denne modellen tar utgangspunkt i taus og eksplisitt kunnskap, og ser på hvordan samspillet mellom disse kunnskapstypene utvikles gjennom fire ulike prosesser. Denne modellen blir ofte referert til som spiralmodellen på grunn av at de fire prosessene påvirker hverandre, og at kunnskapen dermed utvikler seg i sirkler. Ifølge Nonaka (1994) er det samspillet mellom taus og eksplisitt kunnskap som skaper læring og utvikling. De fire prosessene blir kalt sosialisering, eksternalisering, kombinerings og internalisering. Disse prosessene er vist i følgende figur.

SEKI-modellen (Nonaka og Takeuchi, 1995, gjengitt i Jensen mfl., 2004).

En av de fire prosessene i SEKI-modellen er sosialisering. Dette er en prosess hvor man er avhengig av sosial interaksjon mellom individer for at deling av kunnskap skal skje. Kunnskap som deles gjennom sosialisering innebærer at kunnskapen går fra taus til taus kunnskap. Dette er kunnskap som ubevisst overføres fra en person til en annen ved for eksempel observasjon (Jensen mfl., 2004). Ved at en student ser på hvordan en annen student løser et problem, kan denne studenten ubevisst ta til seg kunnskap.

Den neste prosessen kalles eksternalisering, og innebærer at noens tause kunnskap blir til noen andres eksplisitte kunnskap. Denne kunnskapen kan også deles ved at man deltar i en sosial interaksjon med andre studenter. Denne kunnskapen blir spredd til andre ved muntlig eller skriftlig kommunikasjon, og blir ofte forklart ved hjelp av metaforer, symboler og sammenligninger. Irgens (2007) beskriver denne prosessen som en måte å uttrykke taus kunnskap til en forståelig måte for andre gjennom ulike former for kommunikasjon mellom individer. Denne typen kunnskapsdeling gjør at individuell kunnskap kan omgjøres til gruppekunnskap.

Kombinering innebærer at man benytter seg av eksplisitt kunnskap fra flere ulike kilder, og kombinerer denne kunnskapen på en måte som gjør at man får en ny forståelse for fenomenet. På denne måten vil man kunne kombinere kunnskap fra flere personer, og på denne måten skape en ny forståelse. Man kan også for eksempel kombinere flere ulike

typer for teknologi for å få frem kunnskapen på en ny måte. Dette er en type kunnskap som kun omhandler eksplisitt kunnskap, og man er derfor ikke avhengig av sosial interaksjon mellom individer for å kunne utvikle denne typen kunnskap.

Den siste prosessen kalles internalisering, og denne typen kunnskap overføres mellom individer gjennom erfaring. Denne kunnskapen er basert på en taus kunnskap, som er blitt eksplisitt tidligere. Et eksempel på dette kan være en student som leser en fremgangsmåte i en bok, og på denne måten lærer seg denne, slik at denne kunnskapen blir en del av studentens tause kunnskap. Denne kunnskapsoverføringen er ikke avhengig av direkte sosial interaksjon mellom individer, men den er derimot avhengig av flere deltakere, ved at kunnskapen går fra en person til en annen via for eksempel skriftlige dokumenter.

2.4 FRA TEORI TIL EMPIRI

Jeg har i dette kapittelet tatt for meg en rekke teoretiske bidrag som belyser ulike sosiale læringsteorier, og hvordan man kan tilegne seg og dele kunnskap med andre. Jeg har valgt å fokusere spesielt på den sosiale læringen, da kunnskap er noe som oppstår i fellesskap med andre. Læring og kunnskapsdeling i en sosial kontekst er derfor en likhet blant de fleste teoretiske bidragene i denne oppgaven. Man kan for eksempel se at man kan trekke flere likhetstegn mellom de ulike teoretiske bidragene. Både den uformelle læringen, taus kunnskap og sosiokulturell læring er læring som foregår i en interaksjon mellom mennesker i en sosial kontekst. Dette er ofte ubevisst læring som skjer i et studentmiljø eller et praksisfellesskap. Disse studentmiljøene og praksisfellesskapene er med på å skape sosiale nettverk, hvor man utvikler sin egen sosiale identitet. Gjennom disse praksisfellesskapene og sosiale nettverkene skaper man seg en sosial kapital, hvor man gjennom relasjoner til menneskene rundt seg kan oppnå fordeler i samfunnet på et senere tidspunkt.

Jeg har også vært inne på hvordan man kan dele kunnskapen, og gjøre individuell kunnskap til gruppekunnskap. Nonakas (1994) SEKI-modell beskriver ulike måter å dele

kunnskap med andre, og i denne modellen er interaksjon mellom individer en sentral faktor.

Jeg ønsker videre å undersøke hvordan denne kunnskapsdelingen mellom studenter blir påvirket av HimoldeX. Denne undersøkelsen vil jeg gjøre med utgangspunkt i teorien om sosial læring, studentmiljø og kunnskapsdeling. Målet med denne undersøkelsen er å finne ut om en students bruk av sosiale læringsverktøy som HimoldeX er med på å påvirke denne delingen av kunnskap mellom studentene. For å finne ut dette vil jeg først se på spørreundersøkelsen, og finne ut hvordan HimoldeX blir brukt av studentene, og deretter se hvordan studentene ser på egen læring, og sammenligne dette med hvordan de bruker det digitale læringsverktøyet.

For å kartlegge studentenes læring, ønsker jeg å se på hvordan studentene ser på egen læring, og hvordan de selv mener at de lærer best. Jeg ønsker også å finne ut om de studerer mye utenom forelesningene, og om dette er noe de gjør alene eller sammen med andre studenter. Jeg kommer også til å spørre studentene om hvordan de mener at læringen blir påvirket av at de bruker HimoldeX for å se om de har reflektert noe over denne tematikken. På denne måten finner jeg ut om den sosiale læringen er en viktig faktor i studentenes liv.

Den sosiale læringen vil jeg kartlegge ved spørsmål om hva studentene bruker tid på utenom forelesningene, både på skolen og i fritiden. Jeg vil også høre om hvor aktive de er i gruppearbeid, og hvor sosiale de er i andre sammenhenger på skolen. Oppmøte i forelesningene er også noe som kan spille en rolle i den sosiale læringen, og jeg vil derfor kartlegge om studentene møter opp i forelesningene eller ikke, og eventuelt hvorfor. Jeg vil også høre om hvordan de opplever oppmøte i forelesningene, og om de eventuelt blir påvirket av dette. Har studentene ved Høgskolen i Molde et stort sosialt nettverk, og hvordan påvirker dette studentenes sosiale identitet og læring?

3.0 METODE

For å vite hvilken metode man bør benytte seg av, er det viktig at man først vet hvilket fenomen man ønsker å undersøke, og ut i fra dette finner ut hvilken metode som kan

belyse nettopp denne problemstillingen. Jeg ønsker å finne ut hvordan kunnskapsdelingen mellom studenter påvirkes av HimoldeX. For å belyse denne problemstillingen, ønsker jeg derfor å benytte meg av både kvalitativ og kvantitativ metode, også kalt triangulering. Grunnen til at jeg velger å benytte meg av denne metoden er på grunn av at jeg ønsker å få frem flere ulike synspunkter angående tematikken. Dette er et tema som er mye diskutert både på Høgskolen i Molde, men også på mange andre høgskoler og universiteter i Norge. Jeg har derfor valgt å analysere en spørreundersøkelse som ble gjennomført i 2015, og deretter intervjuer studenter om den samme tematikken. Dette gjør at jeg får utarbeidet spørsmål i forhold til hva som ble spurt om i spørreundersøkelsen, og jeg kan få en dypere forståelse av hvorfor resultatet av spørreundersøkelsen ble som den ble. Dette gir meg også muligheten til å intervjuer studenter som har benyttet seg av HimoldeX i noen år, og som muligens derfor også har fått tid til å reflektere over fenomenet, og hvordan dette påvirker deres læring i en sosial studiehverdag.

3.1 Kvantitativ metode

Kvantitativ metode brukes dersom man ønsker å få fram bredden ved et fenomen eller en hendelse, noe som krever mange respondenter. Denne metoden blir ofte basert på eksisterende teorier, hvor man utarbeider en hypotese man ønsker å teste ut i fra disse teoriene (Jacobsen, 2005). På grunn av at denne metoden ikke er like ressurskrevende som en kvalitativ metode, vil man kunne nå ut til mange flere respondenter, noe som gjør at en slik datainnsamling ofte er lett overførbar, og kan generaliseres på grunn av det store antallet enheter i undersøkelsen. Ulempen med metoden er derimot at man kun får et helhetsbilde av fenomenet, men ikke får muligheten til å gå i dybden. En slik metode er preget av å være strukturert (Holme og Solvang, 1996), og man får derfor ikke mulighet til å stille åpne spørsmål, og man får dermed heller ikke utfyllende svar.

3.1.1 Spørreundersøkelse

Den vanligste måten å foreta slike undersøkelser på, er ved bruk av spørreundersøkelser (Jacobsen, 2005). Dette er utvilsomt den mest brukte datainnsamlingsmetoden i

samfunnsvitenskapene. Gjennom bruk av denne type metode, vil man kunne si noe om summen av enkeltindivider, men ikke enkeltindividers budskap (Jacobsen, 2005). Metoden er strukturert og lite fleksibel (Johannessen mfl. 2010). Her har man ofte mange forhåndsbestemte spørsmål som stilles til alle respondentene, med gitte svaralternativer (Johannessen mfl. 2010). Dette gir ingen rom for personlige svar, men gir en god oversikt over fenomenet ved at man kan sette opp statistikker og analyser basert på respondentenes svar. Man kan gjennomføre en spørreundersøkelse på flere ulike måter, for eksempel ansikt til ansikt, hvor man spør respondentene spørsmål, og krysser av svarene respondenten gir. Man kan også ta undersøkelsen gjennom telefon, per post eller over internett. Det vanligste i dagens samfunn er sannsynligvis å sende spørreundersøkelsen via internett, hvor respondenten blir sendt mange ulike spørsmål som de svarer på og leverer inn. På denne måten kan man lett sammenligne og analysere store mengder data, da man ofte har mange respondenter, og mange ulike spørsmål. Grunnen til at man kan sette opp analyser og statistikker basert på alle svarene, er fordi at man ved denne metoden gir de samme spørsmålene til alle respondentene, og man kan lett trekke linjer mellom svarene. På denne måten kan man få en oversikt over et fenomen ved å se på alle resultatene, men man får ikke vite noe mer utover det man har spurt om.

3.2 Kvalitativ metode

Kvalitativ metode er en metode som hovedsakelig brukes dersom man ønsker å gå i dybden på en hendelse eller et sosialt fenomen som man ikke kjenner særlig godt til (Johannessen mfl. 2010). Kvalitativ forskning kjennetegnes ofte ved at det har et fokus på dybdeforståelse, få undersøkelsesenheter, analyse av tekst og en nærhet til personene som undersøkes. Denne forskningsmetoden egner seg spesielt dersom det skal undersøkes på temaer der hvor det stilles krav til åpenhet og fleksibilitet, men også dersom det er lite forskning rundt temaet fra før (Thagaard, 2009). Dette er tilfellet i denne casestudien, da det er lite forskning rundt den sosiale læringen og kunnskapsdelingen ved bruk av digitale læringsverktøy.

Det er ulike måter å gjennomføre en kvalitativ undersøkelse på, blant annet personlige dybdeintervjuer, gruppeintervjuer, observasjon eller intervju via mail eller telefon (Thagaard, 2013). Den mest brukte måten å gjennomføre slike undersøkelser er gjennom dybdeintervjuer (Jacobsen, 2015). Ved bruk av denne metoden kan man lett fange opp faktorer som man ikke kan ved bruk av andre innsamlingsmetoder, som for eksempel kroppsspråk, engasjement og tonefall. Man får ved bruk av disse faktorene en bedre helhetsforståelse av det man undersøker. Kvalitativ metode er en metode som er svært krevende, både med tanke på ressurser og tid. Dette gjør at det er begrenset hvor mange som kan delta på en slik undersøkelse. Man kan strukturere dybdeintervjuer på forskjellige måter, hvor man kan velge mellom et ustrukturert intervju eller et mer semistrukturert intervju. Forskjellen mellom disse metodene er i hvor stor grad man har bestemte spørsmål som skal stilles under intervjuet. I et ustrukturert intervju vil man kun ha ulike temaer man vet man skal snakke om, så snakker man fritt om disse temaene under intervjuet, mens i et semistrukturert intervju vil man ha utarbeidet en intervjuguide man tar utgangspunkt i under intervjuet. Man er likevel fleksibel ved at man kan justere spørsmålene ettersom hva intervjueren finner interessant, og for å tilpasse seg hver enkelt respondent.

Kvalitative undersøkelser får frem en persons opplevelser, synspunkter og forståelse av et fenomen. Intervjuer med få undersøkelsesenheter vil gi den fleksibiliteten og åpenheten som er nødvendig, ved at man kan tilpasse spørsmålene man stiller, og stille oppfølgingsspørsmål dersom det er nødvendig.

3.2.1 Casestudier

En casestudie er en empirisk undersøkelse hvor man har mulighet til å undersøke et fenomen i sin naturlige kontekst, og denne metoden brukes ofte når undersøkelsen er begrenset til en analyseenhet. På denne måten kan man få en helhetsforståelse av denne enheten (Grønmo, 2004). Denne typen studie blir ofte brukt som forskningsmetode i sammenhenger hvor fenomenet man skal undersøke er et nåværende fenomen, og når forskningsspørsmålet er "hvorfor" og "hvordan" (Yin, 1994).

Formålet med en kvalitativ casestudie er at man skal få en dypere forståelse av et nåværende fenomen, hvor man ikke har som hensikt å generalisere. Det er derfor en metode som innebærer at man samler inn mye informasjon om få enheter.

Casestudier gjennomføres som oftest ved bruk av et kvalitativt undersøkelsesdesign, men det er også vanlig at man bruker en kombinasjon av kvalitativ og kvantitativ metode.

3.3 Metodetriangulering

Metodetriangulering innebærer at man studerer et fenomen ved å se på ulike synspunkter, og at man belyser problemstillingen ved hjelp av ulike metoder (Bryman, 2004). Metodetriangulering kan bli sett på som en fremgangsmåte hvor man benytter seg av både kvalitative og kvantitative datainnsamlingsmetoder for å belyse en problemstilling (Grønmo, 2007:97). Det finnes fire ulike måter man kan bruke metodetrianguleringen på, avhengig av hvordan man samler inn datamaterialet.

I den første metoden samler man inn og analyserer all datamaterialet på samme tid, både den kvalitative og den kvantitative. Dette er en veldig krevende metode, og ofte vanskelig å få til alene. I den neste metoden samles all data inn på samme tid, men datamaterialet analyseres hver for seg. Den tredje metoden går ut på at man først samler inn kvalitative data, og dermed lager en kvantitativ undersøkelse basert på de kvalitative dataene man får. Den siste metoden går ut på at man først samler inn kvalitative data, og deretter baserer innsamlingen av de kvalitative data ut i fra informasjonen man får i den kvalitative undersøkelsen. Dette er den metoden som blir brukt i denne studien.

3.4 Valg av metode

I denne undersøkelsen har jeg valgt å basere oppgaven min på en case studie av læringsverktøyet HimoldeX med bruk av en kombinasjon av kvalitativ og kvantitativ metode. Dette er en metode som også kan kalles metodetriangulering, og brukes når man studerer det samme fenomenet på flere ulike måter, ved bruk av ulike data (Grønmo, 2004:55). Å bruke en metode som kombinerer ulike datakilder kan gi et bedre

datagrunnlag og på denne måten sikre en basis for tolkning (Repstad, 2007:29), noe som er hovedgrunnen til at jeg har valgt en slik kombinasjon. Denne metoden har gitt meg muligheten til å få flere ulike innfallsvinkler, og er med på å øke undersøkelsens totale validitet, og øke sannsynligheten for at jeg måler det jeg ønsker å måle (Johannesen m.fl., 2004).

Man bør velge metode ut i fra hvordan forskningsspørsmålet er formulert (Ringdal, 2007). Dersom man ser på problemstillingen i denne undersøkelsen, skal jeg finne ut om hvordan kunnskapsdelingen mellom studenter blir påvirket av HimoldeX. For å kunne finne ut av dette, ønsker jeg å bruke en kombinasjon av de ulike metodene, for å kunne besvare problemstillingen på best mulig måte. For å finne ut om hvordan HimoldeX påvirker studentene på noen som helst måte, må jeg først finne ut hvordan studentene bruker HimoldeX som et verktøy i deres studiehverdag. Dette ønsker jeg å gjøre ved å benytte meg av en spørreundersøkelse blant studentene som benytter seg av HimoldeX. Når jeg har funnet ut hvordan dette verktøyet blir brukt av studentene, ønsker jeg gjennom intervju med studentene å finne ut hvordan denne bruken påvirker deres læring i en sosial studiehverdag.

I den kvantitative delen av oppgaven, har jeg valgt å benytte meg av en spørreundersøkelse som ble gjennomført av Høgskolelærer Øivind Opdal ved Høgskolen i Molde. Jeg har valgt å bruke denne spørreundersøkelsen som sekundærdata i min oppgave for å få en bedre forståelse av studentenes bruk og nytte av HimoldeX, for å ha et bedre utgangspunkt når jeg skal gjennomføre intervjuene basert på det samme temaet.

I den kvalitative delen av oppgaven, har jeg valgt å gjennomføre dybdeintervjuer av noen av studentene som var oppmeldt i de to kursene som gav grunnlag for spørreundersøkelsen. For at svarene som blir gitt i intervjuene skal være mest mulig sammenlignbare til spørreundersøkelsen, valgte jeg å kontakte studenter som var meldt opp i disse kursene det semesteret spørreundersøkelsen ble gjennomført. Jeg har valgt å gjennomføre semistrukturerte dybdeintervjuer for å få en dypere forståelse av studentenes bruk og nytte av HimoldeX. I tillegg til dette har jeg intervjuet noen

forelesere som benytter seg av HimoldeX i sine kurs, for å få ett innblikk i hvordan de opplever kunnskapsdelingen mellom studenter i klasserommet. Casestudiet gjør at jeg får den dybden og kvaliteten som jeg ønsker på undersøkelsen, og det at oppgaven er bygd på en kvalitativ undersøkelse vil også gjøre at man i tillegg til dybdeforståelsen får et bedre blikk over helheten. Jeg har valgt å skrive om HimoldeX og Høgskolen i Molde på grunn av deres raske utvikling i videoundervisning.

3.5 Valg av respondenter

Utvalget for spørreundersøkelsen som ble gjennomført i januar/februar 2016 er av ressurskrevende grunner avgrenset til kun to kurs ved Høgskolen i Molde, ADM100 og MAT100. Grunnen til at nettopp disse kursene ble valgt, var på grunn av at begge kursene hadde mange registrerte studenter, og på grunn av kursenes ulikheter. Dette gir oss et relativt stort omfang enheter, selv ved kun to valgte kurs, samtidig som man kan få frem synspunkter fra studenter som tar to ulike fag. Populasjonen i ADM100 og MAT100 ble avgrenset til de som møtte opp på skoleeksamen i desember 2015. Det ble vurdert å kartlegge de som var oppmeldt men som ikke møtte opp til eksamen (totalt 44 studenter totalt for begge fagene), men dette ble valgt bort i løpet av datainnsamlingen. Årsaken var at mange av de studentene som "ikke møtte" ikke var i målgruppen for å kunne belyse temaet for problemstillingen – nemlig studenters bruk og nytte av HimoldeX, da det viste seg at for flere av de oppmeldte studentene var det ikke aktuelt å ta kurset.

I den kvalitative datainnsamlingen ble utvalget studenter som hadde hatt fagene ADM100 og MAT100 i 2015, og i tillegg intervjuet jeg to studenter som går faget ADM205 dette semesteret. Grunnen til at jeg ville ha studenter som gikk disse fagene i samme semester som spørreundersøkelsen ble gjennomført, er på grunn av at dette vil øke undersøkelsens kvalitet. Dette gjør også at studentene har hatt tid til å reflektere over det de har erfart i ettertid. Jeg valgte i tillegg til dette å ta med noen studenter i faget ADM2015, er fordi dette er litt spesielt fag med tanke på at det har gått på HimoldeX et tidligere semester, men ikke dette semesteret. Jeg fikk tilgang til listene over studenter som hadde gått de to første fagene i 2015, og startet med å ta kontakt med tilfeldige studenter som hadde hatt begge fagene. Siden det var litt dårlig respondens fra

studentene, gikk jeg etterhvert over til studenter som kun hadde tatt ett av fagene, for å få nok respondenter til undersøkelsen. Det endte med at jeg fikk intervjuet fem studenter som hadde gått både ADM100 og MAT100, to studenter som hadde tatt kun MAT100, og to studenter som tar ADM205 dette semesteret. Det ble en sammensetning hvor både gutter og jenter er representert.

I tillegg til å intervju studentene, fikk jeg også stilt noen spørsmål til noen forelesere som benytter seg av HimoldeX i sin undervisning. Optimalt sett skulle jeg også ha intervjuet noen forelesere som ikke bruker HimoldeX, men dette lot seg ikke gjøre på grunn av tidsbegrensninger. Disse spørsmålene ble sendt til foreleserne på mail i uke 18. Grunnen til at disse intervjuene ble gjennomført over mail er også på grunn av mangel på tid og ressurser.

3.6 Gjennomføring av undersøkelsen

Spørreundersøkelsen ble foretatt via dataprogrammet Questback og sendt ut på mail til alle de aktuelle respondentene, med en link til spørreskjemaet. Det ble også sendt ut en påminnelse på mail etter en stund, for å sikre at flest mulig studenter svarte på undersøkelsen. Det var 152 studenter som møtte opp til skoleeksamen i ADM100 og av disse var det 103 studenter som svarte på spørreundersøkelsen. Dette tilsvarer 68% av studentene i faget. I MAT100 møtte 129 studenter til eksamen, og 95 av disse svarte på undersøkelsen, noe som tilsvarer 74%. I begge kursene var det de med best karakter (A, B og C) litt overrepresentert i datamaterialet sammenlignet med populasjonen.

I den kvalitative undersøkelsen hadde jeg intervjuer med til sammen 9 studenter i sammenheng med denne undersøkelsen, alle studenter ved Høgskolen i Molde. De fleste av intervjuene ble gjennomført som personlige semistrukturerte dybdeintervju. I disse intervjuene booket jeg grupperom på Høgskolen, da det var enklest for både meg og studentene, da de fleste studentene fortsatt studerer ved Høgskolen i Molde. Disse intervjuene varte i ca. 30 minutter hver. De tre siste intervjuene fikk jeg ikke gjennomført som personlige intervju, på grunn av geografisk avstand til respondenten, og uforutsette hendelser som oppstod. Disse intervjuene ble derfor gjennomført via telefon og skriftlig

samtaler. 6 av intervjuene ble gjennomført i uke 12 og 14, og de resterende 3 ble gjennomført i ukene etter.

Før intervjuene ble gjennomført hadde jeg utarbeidet en intervjuguide (vedlegg), som jeg tok utgangspunkt i under intervjuene. Jeg ønsket å bruke denne som en mal på intervjuene, uten å følge den slavisk, da jeg ønsket en naturlig samtale under intervjuene. Jeg gikk gjennom intervjuguiden når jeg måtte det, i de tilfellene respondentene var delvis tilbakeholden, og ikke snakket mye utover det de fikk spørsmål om. I andre tilfeller hvor respondenten var pratsom og hadde mye å si om de ulike temaene, ble ikke intervjuguiden fulgt like slavisk.

Før jeg startet intervjuene, ga jeg respondentene en kort oppsummering av bakgrunnen for undersøkelsen, og hvilke tema vi kom til å gå innom under intervjuet. Videre informerte jeg respondentene om at de ville forbli anonyme gjennom hele undersøkelsen, og at de når som helst kunne trekke seg fra undersøkelsen uten spesielle grunner. Alle respondentene som ble intervjuet personlig ble spurt om det var greit at intervjuene ble tatt opp på bånd, noe som var greit for alle. Ingen av spørsmålene eller temaene vi skulle snakke om under intervjuene hadde blitt informert om på forhånd, da jeg ønsket mest mulig impulsive og naturlige svar på spørsmålene jeg stilte under intervjuene.

I tillegg til intervjuene med studentene, ville jeg også spørre noen av foreleserne som benytter seg av HimoldeX om hvordan de oppfattet studenters sosiale læring i forelesningene. Jeg valgte derfor å sende noen spørsmål til 5 forelesere som bruker HimoldeX i sine forelesninger, for å få litt av forelesernes innblikk i tematikken. På grunn av begrenset tid, ble disse spørsmålene sendt til foreleserne på mail, hvor jeg kort informerte om undersøkelsen. Foreleserne ble tilfeldig valgt ut, blant alle forelesere som bruker HimoldeX i sin undervisning, så jeg fikk svar fra både noen som har brukt HimoldeX hele tiden, og noen forelesere som kun har hatt tradisjonelle forelesninger uten video tidligere. Dette gjorde at noen hadde sammenligningsmuligheter mot tidligere, mens andre ikke hadde det.

3.7 Kvaliteten på undersøkelsen

I en triangulering av ulike metoder kan man bruke begrepene reliabilitet og validitet som kriterier for kvaliteten på undersøkelsen. Reliabilitet handler om informasjonens pålitelighet, mens validitet handler om gyldigheten til problemstillingen. Dette er to begrep som ofte kommer som en samlet pakke, i og med at det er to begrep som ofte henger sammen.

3.7.1 Reliabilitet

Reliabilitet handler om i hvilken grad datamaterialet som er samlet inn er pålitelig. En høy pålitelighet avhenger av at man kan gjenta en undersøkelse flere ganger, og likevel få det samme resultatet (Ringdal, 2007). I kvalitative undersøkelser kan det være vanskelig å tilfredsstille kravene om reliabilitet (Johanessen et al., 2004). Dette kan blant annet være på grunn av en relativt ustrukturert undersøkelsesmetode som ofte er avhengig av den sosiale settingen. En slik setting er vanskelig å rekonstruere, da samfunnet generelt, og bedrifter spesielt endrer seg over tid. I tillegg til dette vil forskerens personlighetstrekk og erfaringsbakgrunn være med på å påvirke intervjupersonene under intervjuene, noe som gjør at de samme spørsmålene i et intervju kan få helt forskjellige svar da man som intervjuer kan dytte intervjuet i forskjellige retninger ved bruk av kroppsspråk og væremåte.

I den kvalitative datainnsamlingsmetoden var det litt variabelt hvor enkelt det var å få informasjon ut av respondentene, da det var noen studenter som var enkle å snakke med, og derfor kom med utfyllende svar og eksempler, men det var flere studenter som var mer tilbakeholden, og ikke var like åpen for å snakke mye om hvert enkelt tema. Det som var gjennomgående hos disse studentene var korte svar, og dette skapte en litt annen atmosfære under intervjuene. Det slo meg også at mange av studentene ikke hadde reflektert mye over tematikken, selv om dette er en stor debatt både nasjonalt, men også på Høgskolen i Molde. Dette vil si det det ikke var alle studentene det var like enkelt å få god informasjon fra, da de ikke var veldig åpne. Andre studenter derimot, var

enklere å snakke med, spesielt de som hadde noen meninger om tematikken bak intervjuene.

I og med at det er såpass få undersøkelsesobjekter i en slik undersøkelsesmetode, vil også dette påvirke reliabiliteten i undersøkelsen. Det at studentene som ble intervjuet, kun er studenter fra tre ulike fag på skolen, vil også kunne være med på å påvirke resultatet i undersøkelsen. Det kan derfor hende at man får et annet resultat dersom man tar utgangspunkt i flere fag på skolen. Man må derfor være forsiktig med å generalisere resultatene som kommer frem i denne undersøkelsen.

En annen faktor man må ta hensyn til i denne undersøkelsen, er undersøkerens objektivitet. Tematikken rundt videoforelesninger er en pågående debatt på nasjonalt og på Høgskolen i Molde, og siden denne debatten inkluderer både studenter og forelesere på skolen, er det som student selv umulig å sette seg utenfor forskningsobjektet. Dette kan gjøre det vanskelig å være objektiv, noe som kan påvirke kvaliteten på undersøkelsen. Jeg har derfor prøvd å stille så åpne spørsmål som mulig under intervjuene, og prøve å ikke lede studentene i en viss retning. Dette var spesielt vanskelig i de intervjuene hvor man måtte stille mer konkrete spørsmål grunnet mer tilbakeholdne respondenter.

3.7.2 Validitet

Validitet handler kort sagt om gyldigheten til den problemstillingen som skal vurderes. Man kan derfor si at validitet er et begrep som forteller oss om man ved bruk av de ressursene man har, måler det man ønsker å måle (Johannessen mfl. 2004). Dersom den informasjonen man skaffer gjennom de ulike innsamlingsmetodene er relevant for problemstillingen, vil man si at validiteten er høy (Grønmo, 2004). Validitet henger naturligvis også sammen med reliabilitet. For å kunne oppnå en høy validitet, er man avhengig av en høy reliabilitet. Dette vil si at data man samler inn ikke kan være gyldig for problemstillingen dersom de ikke er pålitelige.

Man kan dele validitet inn i tre ulike deler; begrepsvaliditet, intern validitet og ekstern validitet.

Begrepsvaliditet er den mest grunnleggende formen for validitet. Begrepsvaliditeten forteller oss om man måler det man faktisk har tenkt å måle. En fleksibel undersøkelsesmetode kan være en måte å opprettholde valide data, da man for eksempel kan foreta korreksjoner underveis i et intervju dersom man kommer på andre elementer som kan belyse problemstillingen man har tatt utgangspunkt i.

I denne undersøkelsen ønsker jeg å undersøke om HimoldeX har en innvirkning på studentenes kunnskapsdeling. For å finne ut av dette vil jeg fokusere på studentenes studiemetoder, og om de studerer mye sammen med andre studenter i løpet av studietiden sin. Ifølge Stortingsmelding 16 (2016-2017) er kunnskap er noe som utvikles og deles i et fellesskap og i en sosial kontekst, slik at læring eller kunnskapsoverføring skjer. Studentenes sosiale læringsmetoder vil derfor ha en påvirkning på i hvilken grad de er i stand til å utvikle og dele kunnskap med andre studenter.

Det er mange faktorer som kan påvirke resultatet i en undersøkelse, og intern validitet handler om at man som forsker må kontrollere alle faktorer som kan være med på å påvirke dette resultatet i den ene eller den andre retningen. Man ser derfor på i hvilken grad man er i stand til å konkludere med at en spesiell effekt er grunnet den årsaken vi tror, eller om det kan være andre faktorer som spiller inn på resultatet (Selnes, 1994). Man må være i stand til å se at det kan være flere faktorer som er like sannsynlige årsaker til en spesiell hendelse. Kort sagt kan man si at intern validitet forteller oss i hvilken grad den innsamlede dataen er relevant (Saunders et al., 2009).

Ved å bruke to ulike metoder kan man risikere at resultatene fra de ulike metodene ikke viser det samme i analysen av dataene, noe som kan skape et validitetsproblem. Likevel så vil bruk triangulering av ulike metoder kunne styrke studiens validitet gjennom at den trekker frem styrkene til begge metodene (Cresswell & Clark, 2007). En annen faktor som kan påvirke kvaliteten på undersøkelsen er dersom innsamlingen av de kvalitative og kvantitative dataene er samlet inn blant ulike respondenter. Det er i denne

undersøkelsen tatt utgangspunkt i de samme studentene og de samme fagene som ble undersøkt i spørreundersøkelsen.

Ekstern validitet handler derimot om i hvilken grad resultatene i undersøkelsen kan generaliseres. Man ønsker å se på om resultatene man får i en undersøkelse kan gjelde for andre populasjoner og kontekster, og eventuelt i hvilken grad (Johannesen, 2005). Man må derfor stille seg spørsmålet om i hvor stor grad casestudiet kan brukes i annen forskning, hvor man tar utgangspunkt i en annen populasjon, andre skoler, andre kontekster og/eller i en annen tid.

I både den kvantitative og den kvalitative datainnsamlingen må det utvises forsiktighet med tanke på å generalisere til andre studenter ved Høgskolen i Molde, og andre høyskoler og universiteter, da ikke alle studentene som har erfaring med HimoldeX fikk mulighet til å delta i spørreundersøkelsen. Selv om de fagene som ble tatt med i undersøkelsen er relativt store fag ved skolen, må det likevel stilles spørsmålstegn til i hvor stor grad funnene kan generaliseres grunnet at det er mange fag, og mange studenter som likevel ikke fikk uttrykke seg om temaet.

3.8 Etiske krav

Ifølge Jacobsen (2005:45) er informert samtykke, krav på privatliv og krav på å bli korrekt gjengitt tre krav som danner utgangspunktet for forskningsetikken i dag.

I denne undersøkelsen ble informert samtykke ivaretatt gjennom at studentene ble informert om studiene gjennom et informasjonsskriv i forkant av intervjuene. Her ble studentene kort informert om formålet med studien, og hva en deltakelse i studien innebar. Det ble også informert om at det var frivillig å delta, og at de når som helst kunne trekke seg uten å oppgi noen grunn. Foreleserne som jeg snakket med i forbindelse med studiene fikk informasjon om at de stod fritt til å svare på spørsmålene.

Krav til privatliv blir ivaretatt gjennom at alle som deltar i studien vil bli anonymisert, og ingen vil under noen omstendigheter bli navngitt. Respondentene ble informert om

anonymitet i forkant av intervjuene. Selv om studien er begrenset til noen få emner ved Høgskolen i Molde, er det tatt utgangspunkt i relativt store fag med mange registrerte studenter, så det vil være vanskelig å kunne gjenkjenne noen på den måten. Jeg har heller ikke informert om alder eller kjønn under studiene.

Krav på å bli korrekt gjengitt blir ivaretatt gjennom bruk av lydopptak. Respondentene ble spurt om det var greit at intervjuene ble tatt opp på opptak, og alle mente at dette var problemfritt. Etter intervjuene ble derfor disse lydopptakene transkribert, og alle sitater som er brukt i oppgaven er derfor gjengitt riktig. Respondentene ble informert om at alle lydopptak ville bli slettet etter endt studie.

4.0 BESKRIVELSE AV CASET HIMOLDEX

I denne delen av oppgaven skal jeg komme med en liten beskrivelse av HimoldeX, hvor jeg skal forklare hva HimoldeX er, og hva det brukes til. Deretter skal jeg komme med litt informasjon om hvor mye HimoldeX blir brukt generelt, og hvor mye hver enkelt av de fagene jeg fokuserer på i oppgaven blir brukt. Dette vil skape en liten oversikt over hvor mye studentene bruker HimoldeX i sin studiehverdag. Jeg vil også informere litt om hvordan de ulike fagene er lagt opp, for å få en oversikt over hvilke elementer som blir benyttet i de ulike fagene.

4.1 Hva er HimoldeX?

Høgskolen i Molde har siden 2012 satset på den åpne kursplattformen HimoldeX. Denne kursplattformen kan beskrives som en ny læringsform hvor det har oppstått en annen type interaksjon mellom student og foreleser og mellom studenter, enn den tradisjonelle formen for undervisning. HimoldeX er en OpenCourseWare-inspirert plattform, hvor alle har tilgang til de åpne videoene som legges ut, men man må betale semesteravgift og avlegge eksamen på Høgskolen i Molde (Panorama, 2016).

Selv om dette plattformen i utgangspunktet skal brukes som et verktøy for å gi studentene flere muligheter, er den per dags dato (nesten) kun brukt til å legge ut video av forelesningene.

På grunn av de mange mulighetene HimoldeX fører med seg, har Høgskolen i Molde valgt å satse videre på denne kursplattformen, noe som kommer frem i "Årsrapport 2016-2017" for Høgskolen i Molde. Videre sier rapporten at skolen har bevilget mer penger til videoutstyr og hjelpelærere, da Høgskolen i Molde er opptatt av å styrke undervisningen.

På HimoldeX har man mulighet til å legge ut mye informasjon som studentene kan ta i bruk. Dette inkluderer både forelesningsnotater, læringskompendium, øvingsoppgaver, eksamensløsninger og annet kursmaterieell i tillegg til videoer av forelesningene. Dette gjør at all informasjon om faget kan legges tilgjengelig for alle (dersom man ikke har lukket løsning på HimoldeX) til enhver tid. Likevel er det få forelesere som har gjort all denne informasjonen tilgjengelig på HimoldeX, da de fleste fortsatt bruker læringsplattformen Canvas aktivt til å legge ut informasjon til studentene. Det at foreleserne foretrekker å bruke Canvas til å kommunisere med studentene er derimot ganske naturlig, da dette er skolens offisielle læringsplattform. HimoldeX er et system som er vokst opp på siden av de primære systemer som høgskolen har brukt som kommunikasjonskanaler med studentene, som Fronter og Canvas. På grunn av at de fleste foreleserne bruker HimoldeX som en plattform for å legge ut opptak av sine forelesninger, er også dette definisjonen som er brukt for HimoldeX i undersøkelsen. I intervjuene med studentene er det utelukket snakket om HimoldeX som et verktøy hvor man har mulighet til å se forelesningene på video. Bortsett fra dette ble det kort nevnt kortvideoer i noen av intervjuene, som er oppsummeringsvideoer på 3-6 minutter som noen forelesere har valgt å legge ut på HimoldeX. På grunn av at disse videoene ikke er tilgjengelige i alle fag, har det ikke vært gått mer inn på dette under intervjuene.

4.2 Statistikk HimoldeX

Siden januar 2013, da HimoldeX så dagens lys, og til i dag, har bruken av HimoldeX økt betraktelig (Panorama, 2016). Det er i dag totalt 99 emner på HimoldeX, hvorav 47 av dem er lukket. Det vil si at kun de studentene som er meldt opp i emnet, har tilgang til videoene og materialet som er lagt ut. Likevel er det noen av emnene som ligger tilgjengelig på kursplattformen som ikke har videoundervisning tilgjengelig. Av disse 99

emnene er det kun 47 av disse som har tilgjengelige videoforelesninger. De andre fagene som er på HimoldeX bidrar derimot med annen åpen kursmateriell.

Høstsemesteret 2017 hadde HimoldeX 47 164 totale sidevisninger (fra 01. August 2017 – 09. Januar 2018). Det var jevnt over like stor pågang hele semesteret, med ca. 11.000 sidevisninger i måneden fra 09. September til 09. Desember. Før og etter disse datoene var det litt mindre pågang, mest sannsynlig på grunn av at alle fag ikke starter og slutter likt, så noen starter senere med fag, og andre slutter tidlig.

4.2.1 MAT100 på HimoldeX

Det er over 200 registrerte studenter i MAT100, så dette blir regnet som et stort fag ved Høgskolen i Molde. MAT100 er ett av de fagene som det er organiserte øvingstimer i, noe som gjør at det er lagt opp til 4 forelesninger i uken, hvor hver forelesning varer i to timer, i tillegg til hele 6 øvingstimer per uke med hjelpelærere tilgjengelig. I disse øvingstimene kan studentene få hjelp med for eksempel de 6 obligatoriske innleveringsoppgavene i faget. MAT100 er ett av fagene på Høgskolen i Molde hvor foreleser har laget kompendium som man følger i løpet av semesteret, som omfatter hele pensum. I tillegg til to kompendier i faget, blir det også laget en formelsamling som man kan ta med seg på eksamen, med tilgang til alle formler man har bruk for. Det blir også lagt ut løsningsforslag til alle øvingsoppgavene i etterkant av innlevering, og man har som student tilgang til mange års tidligere eksamener med løsningsforslag allerede ved studiestart. I faget er det også lagt opp til en Facebook-gruppe, hvor studenter og foreleser er veldig aktiv. Her kan studentene spørre om hjelp til øvinger og andre ting de lurer på, og andre studenter og foreleser kan svare.

I MAT100 har man mulighet til å se både forelesningsvideoer, informasjonsvideoer, løsningsvideoer og kortvideoer. Forelesningsvideoene er på rundt 45 minutter, mens kortvideoene ligger på mellom 3-6 minutter.

MAT100 er et kurs som er populært på HimoldeX, 21 av de 50 mest sette videoene på høstsemesteret 2015 er forelesninger og kortvideoer fra MAT100 Matematikk. Det vil si

at hele 42 % av de 50 mest sette videoene høsten 2017 er videoer fra MAT100. Det er en ganske stor andel med tanke på at det er 47 emner på HimoldeX med videomuligheter. I dette faget er det publisert 62 videoer, som er sett 7147 ganger totalt høsten 2017. I gjennomsnitt har videoene i dette faget blitt vist 1429 ganger i måneden dette semesteret, fordelt på 1077 forskjellige IP adresser. Det er høyest sidevisninger de to første månedene i semesteret, noe som kan forklares ved at dette er et fag hvor det er viktig å forstå det grunnleggende i faget for å forstå senere teori. Bortsett fra at det er litt høyere sidevisninger i begynnelsen av semesteret, holder det seg jevnt resten av semesteret.

4.2.2 ADM100 på HimoldeX

Det er nærmere 250 registrerte studenter i ADM100 på Høgskolen i Molde. I dette faget er det lagt opp til kun en forelesning i uken, som varer i to timer. Det var også to timer hjelpetimer i uken frem til tre uker før eksamen, da var det i gjennomsnitt fire timer hjelpetimer i uken. Det er lagt opp til en hjemmeeksamen, hvor studentene kan velge å skrive sammen. Man finner både forelesningsnotater og gamle eksamensoppgaver tilgjengelig på skolens læringsplattform, og det er også lagt ut gode eksamensbesvarelser som studentene kan hente inspirasjon fra. Det er også i dette faget laget en Facebook-gruppe, men det er ikke like mye aktivitet i denne gruppen som det er i MAT100 gruppen. Foreleser er heller ikke involvert i Facebookgruppen.

I ADM100 kan man finne tilgjengelige videoforelesninger på HimoldeX, som varer i ca. 45 minutter per videoforelesning. Dersom man skal få med seg en hel forelesning, vil denne vare i 2 x 45 minutter.

I Høstsemesteret 2017 ble det lagt ut 19 forelesningsvideoer i faget ADM100 på HimoldeX. Disse videoene ble sett i gjennomsnitt 82 ganger hver, av totalt 235 aktive brukere. I dette faget var det størst trafikk på HimoldeX i slutten av semesteret, noe som tyder på at videoene ble brukt til repetisjon til eksamen. Det var totalt 210 sidevisninger i september, mot 557 i desember. ADM100 er et lukket fag på HimoldeX, så det er derfor kun tilgjengelig for de studentene som er registrert i faget. Dette kan være en av

grunnene til at det ikke er like mange brukere i dette faget som det er i MAT100, som er åpen på HimoldeX, og derfor også tilgjengelig for alle til enhver tid.

4.2.3 ADM205 på HimoldeX

ADM205 er et fag som er litt mindre enn de to andre, men det er likevel nærmere 150 studenter som er registrert i faget. I dette faget er det en forelesning i uken, hvor per forelesning varer i tre timer. Det var ingen øvingstimer i dette faget dette semesteret, kun en frivillig innleveringsoppgave. Denne frivillige innleveringsoppgaven var det kun 5 studenter som valgte å levere inn. Også i dette faget ligger det forelesningsnotater ute på skolens læringsplattform, og man kan finne tidligere eksamener med besvarelser. Det ligger også tilgjengelig informasjon fra to tidligere semester for de som er interesserte i å se dette. Studentene har også mulighet til å kjøpe et kompendium tilhørende dette faget i tillegg til lærebøkene. Som de to andre fagene, er det opprettet en Facebook-gruppe hvor både studenter og foreleser er aktiv. Det er likevel ikke like mye aktivitet i denne gruppen som det er i MAT100-gruppen. Dette semesteret er det lagt ut korte oppsummeringsvideoer av forelesningene på ca. 20 minutter, som studentene har tilgang til via Canvas.

I 2017 ble det lagt ut totalt 45 forelesningsvideoer på HimoldeX. Blant disse videoene var det i gjennomsnitt 382 sidevisninger i måneden vårsemesteret 2017, fordelt på 251 ulike IP adresser. Dette tyder på at det er flere ulike brukere enn antall studenter i faget, tatt i betraktning at mange muligens bruker HimoldeX på flere ulike enheter. Dersom man ser på antall sidevisninger per måned, ser man tydelig at studenter i dette faget er mer aktiv på HimoldeX rett før eksamen. Fra 01.01.17 – 01.05.17 var det fra 274-375 sidevisninger i måneden, mens den siste måneden (01.05.17-01.06.17) var det hele 552 sidevisninger, noe som tyder på at studentene bruker videoforelesningene aktivt til repetisjon før eksamen, eventuelt at noen studenter praktiserer begrepet skippertak, og må sette seg inn i faget for første gang. Eksamen i ADM205 våren 2017 var allerede 9.mai, noe som kan tyde på at de fleste sidevisningene den siste måneden var før denne datoen.

I og med at dette er et fag som ikke blir tatt opp på video dette semesteret, var det litt interessant å se hvor mange sidevisninger det har vært dette semesteret på videoene som ligger ute fra 2017. Dette er et fag som er lukket på HimoldeX, så alle sidevisningene kommer fra studenter som er registrert i faget dette semesteret. Sidevisningene på videoene som ligger ute på plattformen har naturligvis sunket betraktelig fra i fjor. De første tre månedene i semesteret har videoene fra i fjor hatt til sammen 90 sidevisninger. En grunn til at det er mange færre sidevisninger kan begrunnes i at det er ny foreleser i faget, og at studentene muligens ser på videoene som mindre relevante. Det som kommer frem av statistikken i år, er at det stort sett er den første forelesningen som har blitt sett på video. Av 90 sidevisninger er hele 34 av disse fra den første forelesningen fra 2015. Bortsett fra disse er de andre forelesningene sett i snitt to ganger. Dersom vi ser på totale sidevisninger per måned ser vi at det var 47 sidevisninger totalt i januar, 33 i februar, og kun 3 i mars. Den første uka i april har det vært 7 sidevisninger.

5.0 RESPONDENTENES SVAR

I dette kapittelet vil jeg komme med respondentenes svar i denne undersøkelsen, både fra spørreundersøkelsen og intervjuene med studentene og foreleserne som benytter seg av HimoldeX. Jeg har valgt å skrive om resultatene fra både spørreundersøkelsen og intervjuene under ett, i forhold til de ulike kategoriene. Dette er fordi jeg ønsker en oversikt over resultatene som kom frem fra begge undersøkelsene på en og samme plass, for å enklere se helheten av svarene som kom frem. Jeg har valgt å dele respondentenes svar i ulike kategorier; tidsbruk, læring og kunnskap, oppmøte i forelesningene, jobb og studentmiljø. Grunnen til at jeg har valgt nettopp disse kategoriene, er fordi dette ble trekt frem som faktorer som påvirker en students studiehverdag, og dermed også hvordan studenter tilegner seg kunnskap og læring.

Optimalt sett skulle jeg sett på funnene i undersøkelsen i forhold til fagene studentene tar, for å se om det er noen forskjeller på studentenes oppfatninger om bruk av HimoldeX i de ulike fagene, og om dette påvirker studentene på forskjellige måter. Dette var i utgangspunktet meningen, men i og med at jeg kun har to respondenter som kun tar ADM205, og at alle som har tatt ADM100 også har tatt MAT100, gjør at dette blir litt

vanskelig uten å ha fokusert mer på å skille fagene under intervjuene. Det viste seg også at en av studentene i ADM205 ikke visste at faget var tilgjengelig på video fra tidligere år, så jeg måtte da i så fall hatt flere respondenter i dette faget for å kunne si mer spesifikt om hvert enkelt fag. Jeg har derfor valgt å se på alle respondentene under ett.

5.1 Respondentene

Gjennom denne undersøkelsen ble det totalt gjennomført intervjuer med 9 studenter som alle går eller har gått studier ved Høgskolen i Molde. Det alle studentene har til felles, er at de gikk enten ADM205, MAT100 og/eller ADM100 i 2015 på Høgskolen i Molde. De fleste av studentene som ble intervjuet går nå tredjeåret på en bachelorgrad på skolen, mens noen av studentene tar enkelte emner på skolen. Fire av studentene har gått både ADM100 og MAT100, to av dem har kun tatt MAT100 og to av dem tar faget ADM205 dette semesteret. Blant alle de som ble intervjuet, var det stort sett alle som benyttet seg av videoforelesninger på en eller annen måte, men det varierte hvor mye det ble brukt, og hva det ble brukt til. En annen del av min undersøkelse er en spørreundersøkelse som ble gjennomført i 2016 av Øyvind Opdal. Han så på hvordan videoforelesning påvirket studentene i fagene ADM100 og MAT100. I denne undersøkelsen var det totalt 198 studenter som svarte.

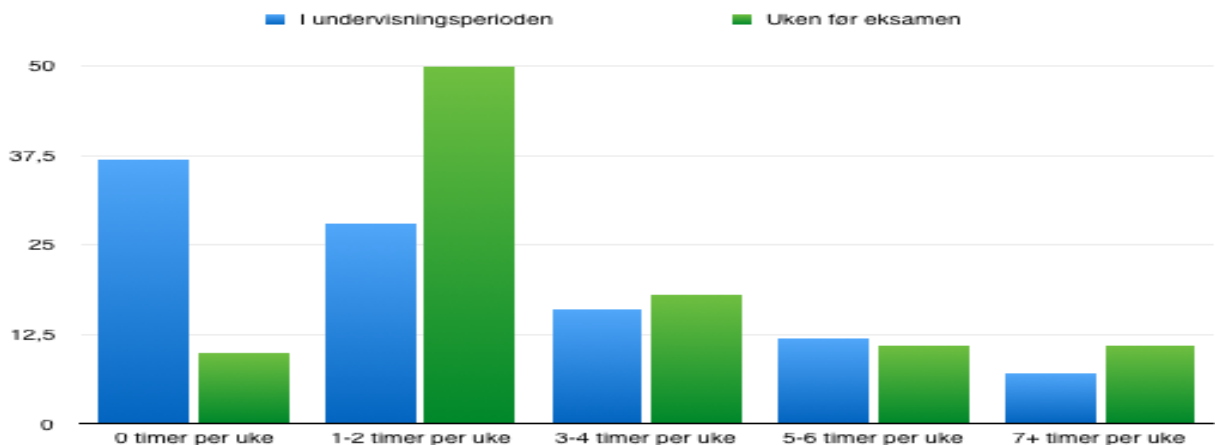
Underveis i datainnsamlingen ble det tydelig at det hadde vært positivt for oppgaven å få innsyn i forelesernes oppfatninger rundt det sosiale i forelesningene, og hvordan de oppfatter forelesningene etter at de tok i bruk HimoldeX som et hjelpemiddel. Jeg tok derfor kontakt med noen tilfeldige forelesere som bruker HimoldeX i sin undervisning, og spurte de noen spørsmål angående tematikken. Jeg fikk kontakt med fem forelesere, som alle er ansatt på Høgskolen i Molde, og alle bruker HimoldeX i sin undervisning. Tre av foreleserne har tidligere forelest uten bruk av HimoldeX, mens de to andre har alltid brukt HimoldeX i sin undervisning. Foreleserne ble hovedsakelig spurt om spørsmål som angår oppmøte i forelesningene.

5.2 Tidsbruk

Hvor mye tid hver enkelt student bruker på de forskjellige studiemetodene kan gi oss en oversikt over hvor tilgjengelige studentene er for mottak av kunnskap fra andre studenter og forelesere. Det gir oss også en indikasjon på hvor mye tid studentene bruker på de ulike undervisningsmetodene, som igjen er en viktig faktor i forhold til kunnskapsdelingen mellom studentene. Dersom en student kun benytter seg av videoforelesningene på HimoldeX, og ikke deltar i forelesninger og i gruppearbeid, vil ikke denne studenten være tilgjengelig for den kunnskapsdelingen som man har tilgang på dersom man deltar i studentmiljøet og de ulike praksisfelleskapene som finner sted på skolen. Jeg ønsker å fokusere på hvor mye tid studentene bruker på videoforelesningene, og hvor mye tid de bruker på gruppearbeid, både de som er organiserte av skolen, og gruppearbeid som er organisert på eget initiativ. Jeg ønsker også å se på om det er noe forskjell på tiden studentene bruker på disse studiemetodene i undervisningsperioden, og før eksamen. Tid som blir brukt på forelesninger er også med, da dette, ifølge de sosiale læringsteoriene, er en faktor som påvirker studentenes sosiale læring.

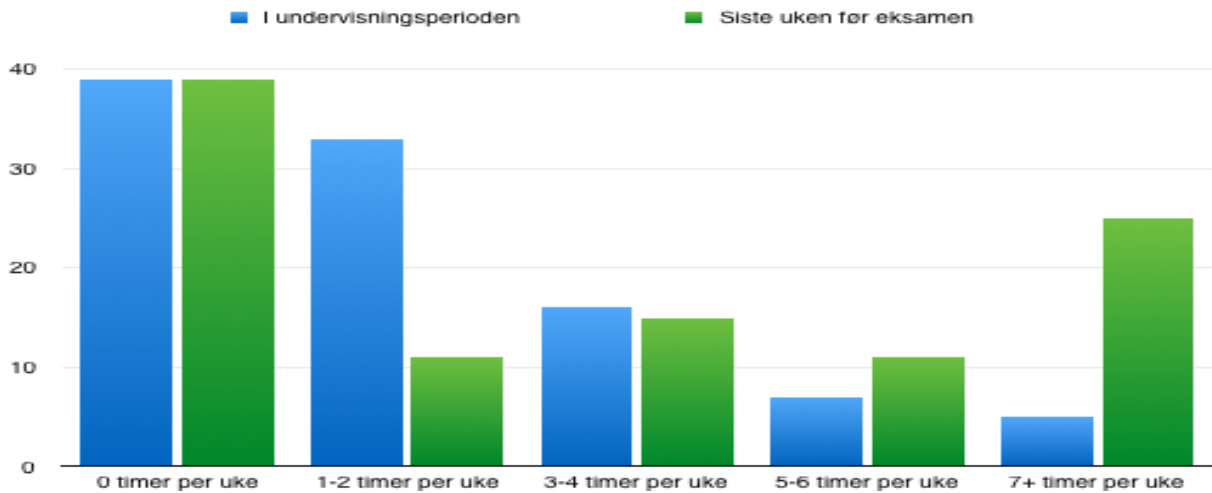
I spørreundersøkelsen skulle studentene anslå hvor mange timer de brukte på fagene i snitt per uke i selve undervisningsperioden. Her skulle de svare på hvor mange timer de brukte på de ulike elementene i faget i snitt hver uke. 51% av de som deltok i undersøkelsen påstår at de bruker over 5 timer i uka på forelesninger på skolen, hvorav halvparten av disse brukte over 7 timer per uke på forelesning. 40% brukte 1-4 timer i uka, mens 9% bruke ingen tid på dette. Dette viser at i dette faget bruker flesteparten av studentene en del av sin tid på forelesninger i uken, noe som gjør at de kan dele og motta kunnskap med andre studenter før/under/etter forelesningene. MAT100 er et fag som er tilgjengelig på video ved Høgskolen i Molde, så ett av spørsmålene var hvor mange timer studentene brukte på å se forelesninger på video, hvor 16% brukte over 5 timer i uka på videoforelesninger, 74% brukte 1-4 timer i uka, mens 10% brukte ikke denne undervisningsmåten i det hele tatt. Dette resultatet viser at det er en stor del av studentene som bruker videoforelesningene på en eller annen måte, enten det er i kombinasjon med forelesningene på skolen, eller at de kun bruker video som undervisningsmetode. Under ser vi en tabell som viser hvor mye tid studentene bruker på

videoforelesningene per uke i undervisningsperioden kontra en uke før eksamen. Dette viser at det er mange av de som ikke benytter seg av videoforelesning i undervisningsperioden, som benytter seg av tilbudet før eksamen. Dette kan tyde på at studentene bruker HimoldeX til repetisjon før eksamen.

Hvor mye tid studenter brukte på å se forelesninger på video per uke i undervisningsperioden kontra en uke før eksamen i MAT100.

Når det gjelder gruppearbeid, sier 15% at de brukte over 5 timer i uka, 47% brukte 1-4 timer i uka, mens 38% ikke brukte tid på gruppearbeid i det hele tatt. Dette viser at det er en stor del av studentene i dette faget som ikke bruker tid på gruppearbeid, noe som gjør at de ikke i like stor grad har mulighet til å tilegne seg den tause, uformelle kunnskapen som er tilgjengelig i slike sosiale settinger. Under ser vi en tabell som viser hvor mye tid studentene bruker på gruppearbeid på eget initiativ per uke i undervisningsperioden, og den siste uken før eksamen. Her ser vi at de som ikke er med i gruppearbeid i løpet av undervisningsperioden, heller ikke benytter seg av dette før eksamen. Likevel ser vi at de som bruker gruppearbeid som en læringsmetode i undervisningsperioden, bruker mer tid på dette siste uken før eksamen enn tidligere i semesteret. Dette viser at de som benytter seg av gruppearbeid, ser verdien i dette, og at de dermed også benytter seg mer av det den siste uken før eksamen.

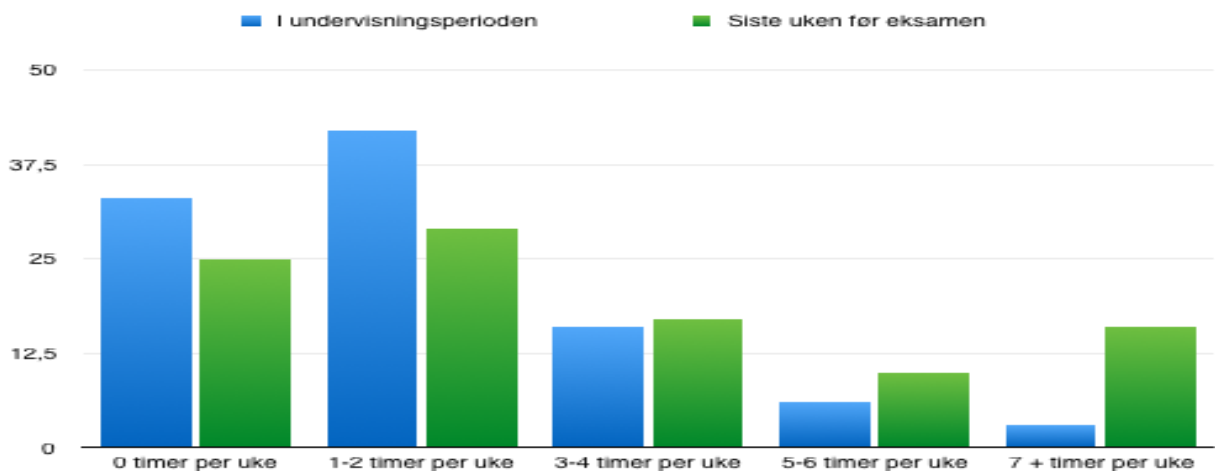

Hvor mye tid studenter brukte på gruppearbeid på eget initiativ per uke i undervisningsperioden kontra en uke før eksamen i MAT100.

For å sammenligne dette med hvordan studentene vurderte egen tidsbruk dette semesteret, svarte 63% at de mente at de brukte passe med tid på faget, 6% svarte at de brukte for mye tid, mens 31% mente de brukte for liten tid på studiene i dette faget. Selv om det kun var 33% så mente de brukte for liten tid på faget, var 44% misfornøyd med karakteren de fikk på eksamen. Under intervjuene, svarte samtlige av studentene at de mente at de ikke brukte nok tid på studiene, og at de gjerne skulle studert mer enn de gjorde.

Det ble stilt de samme spørsmålene i begge fagene i undersøkelsen som ble gjort blant studentene på Høgskolen i Molde. Dersom man ser på tidsbruken til studentene i ADM100, ser man at kun 12% av studentene mener de brukte over 5 timer i uka på organiserte forelesninger på skolen, hvor 7% av disse brukte over 7 timer i uken på forelesninger. Dette er mye lavere tall enn i MAT100. 76% av studentene brukte 1-4 timer av studietiden sin på å møte opp i organiserte forelesninger på skolen, mens 12% møtte ikke opp i forelesningene i det hele tatt. Siden ADM100 er tilgjengelig på video for alle studenter som er registrert i faget, ble det også spurt om hvor mye tid hver enkelt student brukte på å se forelesninger på video hver uke. Kun 9% av studentene brukte over 5 timer i uken på dette, mens 58 % brukte 1-4 timer i uka på videoforelesninger. Hele 33% av studentene brukte ikke noe tid på dette under semesteret. Vi kan se at det

er flere studenter som ikke benytter seg av videoforelesninger i det hele tatt i dette faget, enn i MAT100.

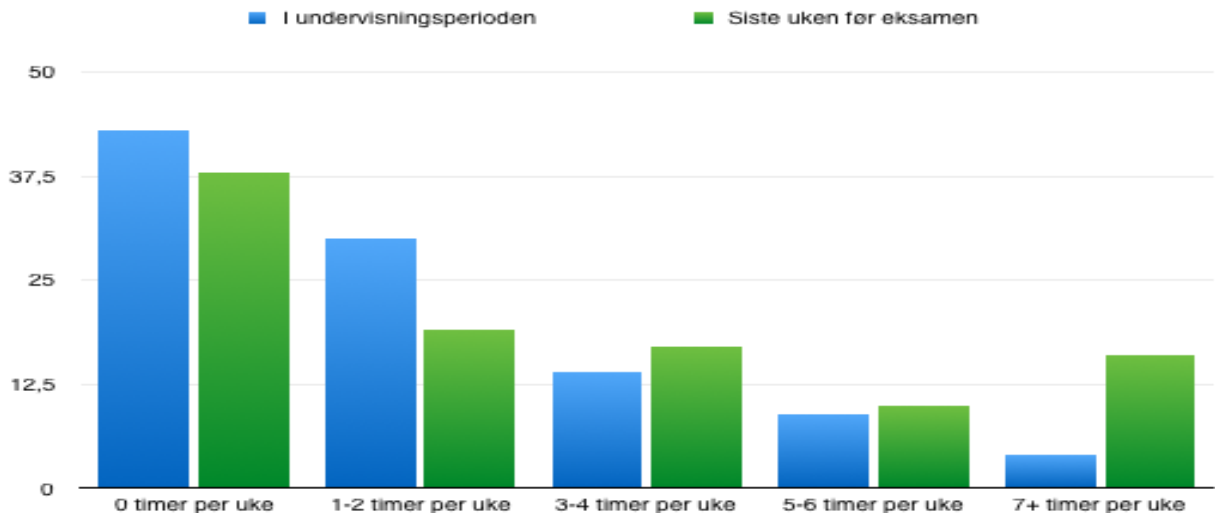

Hvor mye tid studenter brukte på å se forelesninger på video i undervisningsperioden kontra en uke før eksamen i ADM100.

Her kan vi se en tabell som viser hvor mye tid studentene bruker på videoforelesninger per uke i undervisningsperioden og siste uken før eksamen. Også her kan vi se at andelen som ikke bruker HimoldeX blir mindre siste uken før eksamen enn ellers i undervisningsperioden, og andelen som bruker over 5 timer i uken øker også.

Gruppearbeid er også noe studenter bruker tid på under studietiden på Høgskolen i Molde, og i dette faget er det lagt opp til organisert gruppearbeid. 6% av studentene brukte over 5 timer i uken på organisert gruppearbeid, mens 13% brukte over 5 timer i uken på gruppearbeid på eget initiativ. 22% av studentene brukte 1-4 timer i uken på organisert gruppearbeid, mens 72% deltok ikke i gruppearbeidene på skolen i det hele tatt. Her kan man se at det er en mye større andel av studentene i ADM100 som ikke brukte tid på gruppearbeid i faget enn i MAT100. Dette kan være på grunn av at man i MAT100 har flere innleveringer gjennom semesteret, og at studentene foretrekker å samarbeide med fag som inkluderer regning. Det var også lagt opp til flere timer gruppearbeid i MAT100 enn i ADM100, så dette er naturlig. 44% av studentene brukte derimot 1-4 timer i uken på egne gruppearbeid, men også her var det hele 43% av studentene som ikke var med på gruppearbeid på eget initiativ.

Under ser vi hvor mye tid studentene brukte på gruppearbeid på eget initiativ per uke i undervisningsperioden og siste uken før eksamen. V kan se at andelen som ikke bruker tiden sin på dette, er relativt høy også i eksamensperioden.

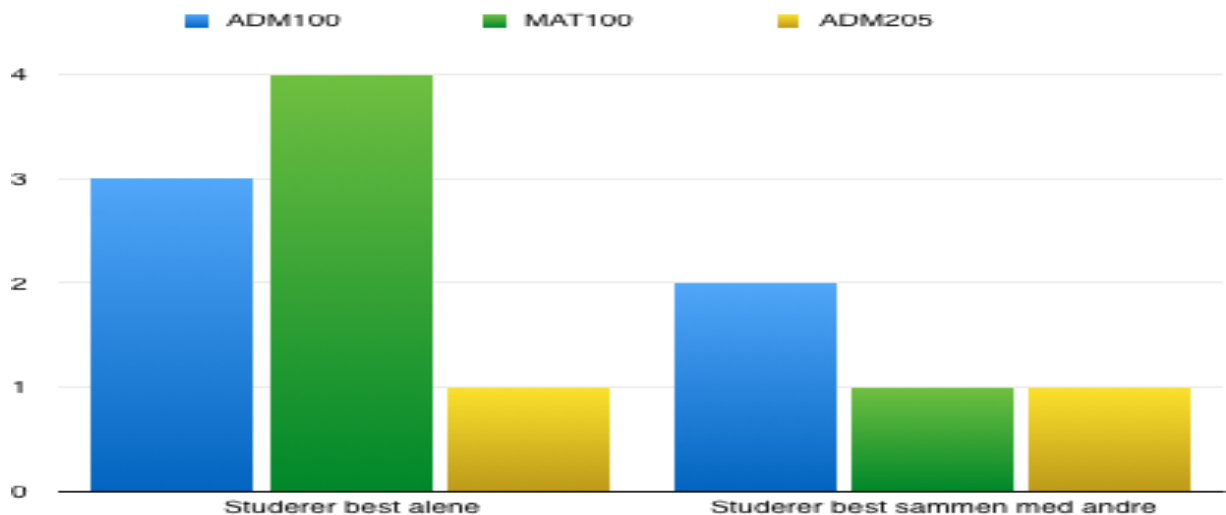
Hvor mye tid studenter brukte på gruppearbeid på eget initiativ i undervisningsperioden kontra en uke før eksamen i ADM100.

5.3 Kunnskap og læring

Det finnes mange ulike læringsmetoder, og måter man kan tilegne seg kunnskap på, og dette kommer også frem i intervjuene i denne undersøkelsen. Studentene som ble intervjuet hadde ulike måter de selv mente at de lærer best, om man tilegner seg mest kunnskap ved å studere alene, eller sammen med andre. Vi skal se på hva som er den foretrukne studieteknikken blant studentene, og hvor de helst liker å studere.

Syv av ni av studentene likte best å jobbe alene med studiene når det var snakk om generelt alle fagene de hadde, men fire av disse så også store fordeler ved å jobbe sammen med andre studenter i blant annet eksamenstiden eller når det var innleveringer. I spørreundersøkelsen som ble gjennomført, brukte 13% av studentene i ADM100 over 5 timer på gruppearbeid på eget initiativ, mot 43% som brukte over 5 timer på dette siste uken før skoleeksamen. Dette bekrefter studentenes uttalelser om at de foretrekker å jobbe sammen med andre før eksamen og innleveringer. Det var kun to av studentene som foretrakk å jobbe sammen med andre fremfor å studere på egen hånd

generelt i alle fag. Når man delte opp fagene ADM100 og MAT100 blant de studentene som hadde tatt begge fagene, ble det en litt annen fordeling, da noen likte bedre å samarbeide i noen fag, og studere alene i noen fag. Likevel kan man se at studentene jeg intervjuet jevnt over liker best å studere alene fremfor sammen med andre studenter. Det er vanskelig å trekke noen konklusjoner kun basert på dette, da det ikke var veldig mange respondenter i denne sammenhengen. Dette er kun for å få en viss oversikt.

Foretrukken studieteknikk i de ulike fagene

Det er flere grunner til at studenter ønsker mer videoforelesninger, og at det i større grad blir studert hjemme fremfor på skolen. Flere av studentene nevnte at de liker at man har mulighet til å studere i sitt eget tempo, og at man kan fokusere på det man har mest behov for å lære mer om. Det kommer også frem at studentene mener at det å studere på skolen kan føre til at man blir forstyrret av andre studenter, og dermed ikke klarer å holde konsentrasjonen oppe.

Selv om studentene blir påvirket av muligheten til å se forelesningene på video, kommer det opp flere positive effekter ved å studere på skolen fremfor å studere hjemme. Jevnt over liker de å jobbe på skolen ved innleveringer, og når det er eksamenstid, hovedsakelig på grunn av at de ser en verdi av å få synspunkter fra andre studenter, samtidig som de får muligheten til å diskutere med andre. De som foretrekker å studere på skolen mener at muligheten til å diskutere de ulike temaene og oppgavene med andre studenter, og ellers få input og hjelp fra ande dersom dette er nødvendig.

Seks av studentene studerer mest hjemme, men de fleste sa at de prøvde å møte opp på skolen så ofte som det lar seg gjøre. De ulike fagene har en betydning for om de velger å møte opp i forelesningene eller studerer hjemme på egen hånd. Det var delte meninger om det var behov for å møte opp i forelesningene i såkalte "lesefag", da noen av studentene mente at det gikk fint an å lese hjemme på egen hånd, uten et behov for at noen "leser for dem".

" Når det kommer til lesefag synes jeg det er greit å lese på egenhånd, jeg trenger ikke at noen leser for meg. Jeg liker best å lese på egenhånd. "

De fleste så derimot verdien i å være i forelesningene, på det grunnlaget at man hadde muligheten til å diskutere om diverse temaer med både foreleser og andre studenter. En av studentene forklarte det på denne måten;

" Det er jo det å tenke den tanken da, at du går glipp av de diskusjonene, og hva de kan gi deg i form av input i stedet for bare å trække gjennom pensum."

Det andre som ofte dukket opp var at man ved å møte opp i forelesningene hadde mulighet til å stille spørsmål til foreleser under og etter forelesningene, og at man ikke blir hengende etter i pensumet i faget. Det blir nevnt at det i mange fag er opprettet Facebook-grupper hvor man kan spørre foreleser om spørsmål, men det kommer frem blant studentene at de fleste foretrekker å spørre foreleser om spørsmål direkte under eller etter forelesningene.

God læring er avhengig av at studentene klarer å konsentrere seg når de studerer, for å skape en effektiv studiehverdag. 40% av studentene som deltok i spørreundersøkelsen ved Høgskolen i Molde oppgir at de har bedre konsentrasjonsevne ved videoforelesning enn ved forelesning på skolen, 34% mener det er omvendt, og 29% oppgir at de har lik konsentrasjonsevne ved forelesning på skolen og videoforelesning.

En av grunnene til at noen studenter ikke klarer å konsentrere seg når de ser på videoforelesningene, er lengden på videoene. Ifølge en undersøkelse gjennomført av Magnus Nohr, foretrekker studentene at en videoforelesning er mellom 11-20 minutter lange, mens videoforelesningene på Høgskolen i Molde er ca. 45 minutter lange. Dersom man skal få med seg like mye som de som er tilstede på forelesningene på skolen, må man ofte se 2-3 videoforelesninger på 45 minutter hver. Dette blir også kommentert av en av studentene, som synes det kan være vanskelig å følge med når videoene er såpass lange;

” Kanskje at det hadde blitt delt opp i litt kortere videoer, ikke sånn 45 minutter lange. Litt lettere å finne frem til enkelte temaer og sånn.”

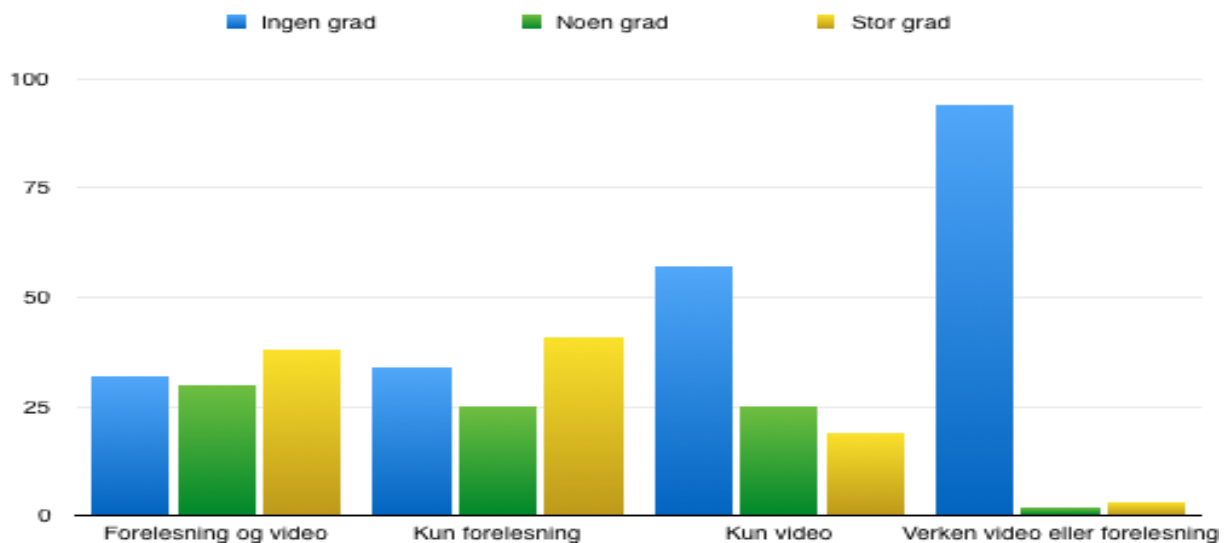
Når det gjelder læringsutbytte i de ulike fagene, mener 73% at studentene i MAT100 at de vurderte sitt læringsutbytte som svært bra, 18% noe bra, og kun 9% mente de hadde hatt et dårlig læringsutbytte av faget.

5.4 Oppmøte i forelesningene

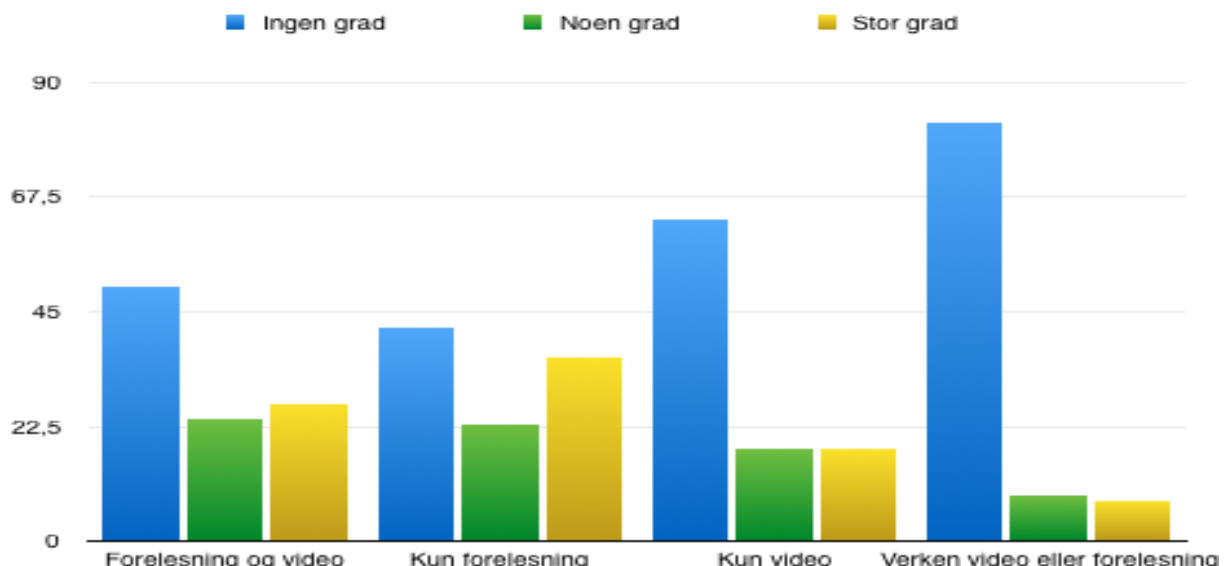
I forhold til de teoretiske tilnærmingene er læring i en sosial kontekst viktig, og oppmøte i forelesningene er derfor en faktor som kan være med på å påvirke studenters kunnskapsdeling i en studiehverdag. Ved at man ikke møter opp i forelesning, vil man i mindre grad ha mulighet å dele og motta kunnskap fra andre studenter på skolen. Dersom oppmøte på skolen påvirkes såpass mye at det blir veldig få studenter i forelesningene, vil dette også påvirke muligheten de gjenværende studentene har til å dele og motta kunnskap fra andre. Det er mer kunnskap å ta til seg dersom det er mange deltakere som deler kunnskap med andre, enn om det kun er noen få.

Det har tidligere kommet frem at etter at muligheten til å se forelesningene på video kom, har det blitt mindre oppmøte i forelesningene på skolen. Dette kommer frem både i undersøkelsen som er gjort blant flere av foreleserne på Høgskolen i Molde, og blant studentene på skolen. Ifølge en undersøkelse blant foreleserne på Høgskolen i Molde, er flere av foreleserne på skolen er redd for å bruke HimoldeX på grunn av at de frykter at

oppmøte på forelesningene kommer til å synke betraktelig (Straume og Gutteberg, upublisert manuskript). Studentene i intervjuene opplever også et synkende oppmøte på forelesningene i de fagene som er tilgjengelige på HimoldeX. Under ser vi en tabell som viser hvordan studentene fulgte forelesningene i MAT100 og ADM. Her kan man se at de fleste studentene var i forelesningene, enten det var kun i forelesningene, eller både forelesning og videoforelesning.

Hvordan studentene fulgte forelesningene i MAT100.

Hvordan studentene fulgte forelesningene i ADM100.

Ifølge spørreundersøkelsen er det noen studenter som kun benytter seg av videoforelesningene, og ikke møter i forelesningene i det hele tatt. Dette viser at oppmøte i forelesningene kunne vært høyere dersom videoforelesningene ikke hadde vært eksisterende. Spørsmålet er derimot om dette er studenter som uansett ikke hadde møtt opp i forelesningene, eller om noen av disse velger video foran forelesningene på grunn av andre faktorer. Jeg skal derfor se på hvordan studentene i intervjuene opplever oppmøte i forelesningene.

Samtlige av studentene i intervjuene mente at oppmøte på forelesningene var mindre i de fagene som er tilgjengelige på video. Dette kommer frem i intervjuene med flere av studentene;

” Ja, det tror jeg nok at det gjør. Det er jo første spørsmålet som kommer i første timen da, ”går det på video?”, så er det gjerne mange som bare reiser seg opp og går etter første timen, for dem tenker at dem ser det på video. Da orker dem liksom ikke mer, men om de ser videoen, det er noe annet da.”

Blant studentene som var misfornøyd med karakterene sine i MAT100 og ADM100 i 2015 (ifølge spørreundersøkelsen) mente 16% at for lite oppmøte var en svært viktig årsak til det dårlige resultatet, mens 22% mente at det var en noe viktig årsak. For sammenligning mente 11% av studentene at en svært viktig årsak til dårlig karakter var at de brukte for liten tid på videoforelesningene i fagene.

En annen student i intervjuene påpeker at HimoldeX mest sannsynlig er en påvirkende faktor for mindre oppmøte i forelesningene på skolen, men kommer i tillegg med en kommentar om kvaliteten på forelesningene;

”Oppmøtet på forelesningene varierer svært mye ut ifra kvaliteten på det faglige innholdet og forelesers formidlingsevne. Gode forelesere skaper godt oppmøte. HimoldeX kan også påvirke oppmøtet, siden det er enklere å tenke at man ser det på video senere, fremfor å droppe en forelesning hvor man vet det er ”nå eller aldri””.

Dette er også noe som kommer frem i kandidatundersøkelsen, der en student påpeker at kvaliteten på foreleserne er avgjørende for oppmøte i forelesningene, og at foreleser i MAT100 er en av de beste foreleserne han/hun har hatt. En annen student sier at han/hun verken møtte opp i forelesningene eller så på videoforelesningene i ett av sine fag på grunn av at han/hun ikke likte foreleseren i faget. De studentene som påpeker dette sa også at de valgte å ikke bruke HimoldeX i disse fagene heller, på grunn av forelesers kvalitet på forelesningene. Dette viser at studenter opplever foreleserne ulikt, og det kan dermed være vanskelig å si om det er foreleseren eller andre faktorer som fører til redusert oppmøte.

Respondentenes svar gir klare indikasjoner på at det er en sammenheng mellom tilgang til forelesning på video og oppmøte på forelesningene. Dette kommer frem i intervjuene av studentene, hvor det blir sagt at HimoldeX er en viktig faktor i forhold til oppmøte på skolen. En student svarte dette på et spørsmål om hvordan studiehverdagen ville blitt påvirket dersom alle fagene var tilgjengelig på videoplattformen;

”Mest sannsynlig hadde jeg hatt mindre oppmøte på skolen, men dratt dersom jeg følte jeg stod fast på noe.”

Likevel blir det argumentert mot at videoforelesninger har en negativ påvirkning på oppmøte på forelesningene på skolen (Panorama, 2018). Det blir her påpekt at videoforelesningene har en positiv innvirkning på oppmøte, og at det er kvaliteten på forelesningene som er avgjørende. Det blir her blant annet referert til en studie hvor det ble gått over fra tradisjonelle forelesninger til omvendt undervisning, hvor studentene ser videoforelesningene først hjemme, for deretter å jobbe sammen med stoffet når de kommer på skolen. Man må i denne sammenhengen være forsiktig med å trekke beslutninger, da dette omhandler en studie som ikke har de samme forutsetningene som videoundervisningen på Høgskolen i Molde har. Slik HimoldeX brukes i dag, hvor man kun har mulighet til å se forelesningene på videoopptak, vil man ikke få aktivisert studentene på samme måte som man får ved en undervisningsmetode som bygges på omvendt undervisning. Noe vi derimot kan bruke fra denne studien, er resultatene som kommer

som en virkning av at studentene er aktive i egen læring, noe flere av de teoretiske bidragene bekrefter.

I artikkelen det blir referert til i Panorama, blir det så fint sagt av Carl-Fredrik Sørensen, foreleseren som tok initiativet til å starte omvendt undervisning, at "hvis alt blir digitalisert og folk blir sittende på hybelen alene, så forsvinner det vi kan kalle dannelse og menneskelig utvikling". Her er vi inne på det vi i teorien var inne på med sosial identitet og det å være en del av et praksisfellesskap.

5.4.1 Forelesernes oppfatninger av forelesningene på skolen

Blant de fem foreleserne som jeg fikk kontakt med, bruker alle HimoldeX i sin undervisning i dag, og hadde tre av dem sammenligningsgrunnlag fra tidligere, da de har undervist uten bruk av HimoldeX før. Den to siste foreleserne har alltid/så og si alltid hatt videoforelesninger i sine fag, og har derfor ikke noe å sammenligne med når det gjelder oppmøte med og uten bruk av videoforelesninger. Blant de tre foreleserne som har undervist uten video før, mente to av dem at videoundervisningene har ført til dårligere oppmøte i forelesningene. Den ene foreleseren påpeker at oppmøte har gått fra rundt 50 % og ned til 30 % etter bruk av HimoldeX og videoforelesning. Av de som mente at oppmøte har minket etter bruk av videoforelesninger, ble det nevnt at dette påvirket dem som forelesere ved at det var mindre inspirerende å forelese ved lavt oppmøte, og at det var mer krevende ved at man måtte endre undervisningsopplegget for å kunne aktivisere studentene gjennom den digitale undervisningsformen. Det kommer også frem at de ikke har nok erfaring med slike undervisningsopplegg, og at det derfor blir enda mer krevende. Dette blir bekreftet i en spørreundersøkelse som er gjort blant foreleserne på Høgskolen i Molde, hvor mange av foreleserne sier at de ikke bruker HimoldeX grunnet lite kunnskap om hvordan de skal bruke plattformen (Straume og Gutteberg, upublisert manuskript). Likevel var det en foreleser som mente at oppmøte i forelesningene var relativt uendret med og uten bruk av video, og påpekte også at et lavt oppmøte i forelesningene ikke nødvendigvis var negativt for læringen. Denne foreleseren mente at et lavere oppmøte kunne føre til at studentene følte seg friere i kommunikasjonen med

andre. En viktig faktor her kan være at denne foreleseren underviser et fag hvor mesteparten av studentene som deltar i faget er internasjonale studenter.

Når det gjelder hvordan foreleserne oppfatter den sosiale læringen i forelesningene, var det delvis delte meninger rundt temaet. De fleste foreleserne var enige om at den sosiale læringen var dårligere ved bruk av videoforelesninger, og den sosiale læringen i forelesningene ble blant annet beskrevet som "fullstendig forsvunnet" av en av foreleserne.

" I mine emner har videoforelesninger ført til at den sosiale læringen har forsvunnet fullstendig."

En annen foreleser, derimot, mente at det kunne argumenteres for at den sosiale læringen kan lide under manglende deltakelse i et sosialt studiemiljø, men at det var viktig å fokusere på hva studentene brukte tiden sin på når de ikke er i forelesninger. Selv om flertallet mente den sosiale læringen i forelesningene var dårligere ved bruk av videoundervisninger, kom det også frem fordeler. Det at studentene kunne bruke videoforelesningene som repetisjon var en av fordelene som kom frem.

På spørsmål om hvordan de trodde at studentene blir påvirket av at undervisningen er tilgjengelig på video kom det frem to ulike synspunkter. For det første ble det sett på som positivt at de har muligheten til å se forelesningene dersom de ikke har mulighet til å møte opp, og at det er mulig å repetere stoffet ved bruk av videoforelesningene. På den litt mer negative siden ble det nevnt at foreleserne oppfatter at videoforelesningene fører til mindre aktivitet blant studentene, ved at de spør mindre spørsmål under forelesningene. En av foreleserne sa for eksempel dette om videoforelesningene;

"Når jeg tar et lengre avbrudd i forelesningen for å dra i gang en ordentlig diskusjon, ber studentene gjerne om at opptaket blir satt på pause."

En annen faktor som ble nevnt var at det ble oppfattet at det ble enklere for studentene å skulke forelesningene når de er tilgjengelige på video.

I forhold til spørsmålet om foreleserne mente at HimoldeX kan være en faktor som fremmer studentenes læring, ble det påpekt at HimoldeX stiller store krav til modenhet og selvstendighet blant studentene, og at det mest sannsynlig er de mindre flinke studentene som taper mest på grunn av den svekka sosiale læringen og redusert kontakt med foreleser. Det kommer frem at de flinkeste studentene lærer nesten uansett hvordan undervisningene legges opp, noe jeg tolker som at bruken av HimoldeX som et verktøy er avgjørende. Dette kommer også frem i samtale med en annen foreleser som uttaler seg om viktigheten av bruk av HimoldeX i kombinasjon med obligatorisk oppmøte. Andre sier også at det vil være en stor fordel for studentenes læringsutbytte at de har mulighet til å repetere stoffet ved bruk av denne undervisningsmetoden.

5.5 Jobb

Videoforelesningene gjør at studenter som på grunn av jobb ikke kan komme på forelesningene, enkelt kan få tilgang til disse i etterkant. Disse studentene vil dermed få et økt utbytte i forhold til om det ikke eksisterte videoforelesninger.

Den moderne student studerer i gjennomsnitt 30-34 timer i uken, hvor 19 timer går til selvstudium, og 15 timer til organiserte studier. Likevel har det blitt forsket på at en student kan jobbe 10 timer i uken med lønnet arbeid ved siden av studiene uten at dette går utover studieinnsatsen. Dette kommer frem blant annet i Stortingsmelding 16 (2016-2017). Likevel er det hele 23% av studentene som jobber 11 timer eller mer i tillegg til studiene ifølge SSB. Dette betyr at det er 1 av 5 studenter som jobber så mye at det går ut over studieinnsatsen deres.

Ifølge SSB bruker studenter som jobber 11-15 timer i uken hele 3 timer mindre på studiene per uke enn studenter som ikke jobber. For studentene som jobber 26-30 timer i uken, er nedgangen i studietid betraktelig mindre. Disse studentene bruker 7 timer mindre på studiene enn studenter som ikke jobber. For de som jobber over 30 timer i uken, er nedgangen hele 10 timer i snitt. Dette gir en stor forskjell, da studenter som ikke jobber, bruker 23 timer i uken i snitt på egenstudier (SSB, 2017).

For de studentene som jobber så mye at det går ut over studieinnsatsen på skolen, vil dette mest sannsynlig være med på å påvirke studentens muligheter til å delta i den sosiale læringen som skjer blant annet i gruppearbeid og i den uformelle samtalen mellom studentene. Dersom en student har mindre tid til å studere, vil det mest sannsynlig gå utover tiden studenten hadde kommet til å brukt på sosial læring som gruppearbeid, da de fleste studentene mente at de foretrakk å studere alene.

I følge statistisk sentralbyrå, er det mange studenter som har en deltidsjobb ved siden av studiene. Videoforelesningene gjør at studenter som på grunn av jobb ikke kan komme på forelesningene, enkelt kan få tilgang til disse i etterkant. Disse studentene vil dermed få et økt utbytte i forhold til om det ikke eksisterte videoforelesninger.

Studenter som jobber ved siden av studiene, vil naturligvis bli påvirket av en deltidsjobb, og det vil muligens være en faktor som spiller inn på hvordan en student legger opp sin studiehverdag. Det var kun et par av studentene som ble intervjuet som ikke jobbet ved siden av studiene, resten av studentene hadde en jobb ved siden av studiene, både deltidsjobber og heltidsjobber. Alle studentene som jobbet ved siden av studiene mente at jobben i liten eller stor grad påvirket deres innsats på skolen.

Som argument for ikke å jobbe ved siden av studiene, kom det opp at man får bedre tid til å studere, da man kun kan konsentrere seg om studiene. Selv om dette var en naturlig tanke hos de som ikke jobbet, mente begge studentene som ikke jobbet at de gjerne skulle brukt mer tid på studiene enn de gjør. Det kan derfor tenkes at ved å ha en deltidsjobb ved siden av studiene ikke går ut over studiene dersom man ikke jobber for mye. En av studentene beskriver det slik;

”Jeg får brukt en del energi på jobb som gjør at når jeg kommer hjem greier jeg å sette meg ned å konsentrere meg over en lengre periode enn om jeg ikke hadde vært på jobb, fordi da blir jeg fortere rastløs.”

Blant studentene som har en jobb ved siden av studiene, var det kun noen få som hadde en jobb som var direkte relevant i forhold til hva de studerer. Selv om de som hadde en

slik jobb mente at jobben i en viss grad påvirket studiene, var de positive til å ha en relevant jobb ved siden av studiene. De mente at dette var med på å øke læringsutbytte på skolen, og at det er med på å skape gode diskusjoner i klasserommet da man har en større forståelse for faget. Ifølge Kandidatundersøkelsen mener 75% av studentene at jobben de har er relevant i forhold til studiene. Siden mange av studentene hadde butikkjobber, hadde de jobber som kan være relevante i forhold til studiene, men det var kun et fåtall som hadde meget relevante jobber som var en tilsvarende jobb de ønsker etter endt studie.

Alle respondentene mente at de ikke brukte nok tid på studiene, og at de burde brukt mer tid enn de gjør per dags dato. Ifølge spørreundersøkelsen var lønnet arbeid en av grunnene til at studenter ikke var fornøyde med karakterene de fikk i fagene MAT100 og ADM100 i 2015. Av de som svarte at de ikke var fornøyd med karakteren de fikk, svarte 19% at lønnet arbeid var en av grunnene til dette.

Det kan virke som om jobb kan være en faktor som spiller en rolle i forhold til hvor mye studentene bruker HimoldeX som et alternativ til læring. Dette kommer frem i både kandidatundersøkelsen (2017) og i intervjuene med studentene.

”For å kunne finne på litt med medstudenter og kunne drive med ulike fritidsaktiviteter, er jeg nødt til å jobbe. Derfor passer det bra at videoforelesninger er et alternativ for meg.”

I følge studentene jeg intervjuet er det viktig å koble av inni mellom studiene, og bruke tiden på litt andre ting enn skole og innleveringer for å kunne yte best mulig når det gjelder. Flere av studentene sier at dersom de kun hadde hatt skolen å fokusere på, ville de brukt første delen av dagen til å jobbe med skolearbeid, og så kunne de brukt kveldene på andre ting, og koblet helt av skole. På grunn av jobb og andre faktorer i studentenes hverdag, er det få av studentene som klarer å gjennomføre dette.

Det at så mange studenter jobber ved siden av studiene, fører derfor til at de må bruke tid på studiene på kveldstid, noe som går ut over det sosiale utenfor skolen. Det er tydelig

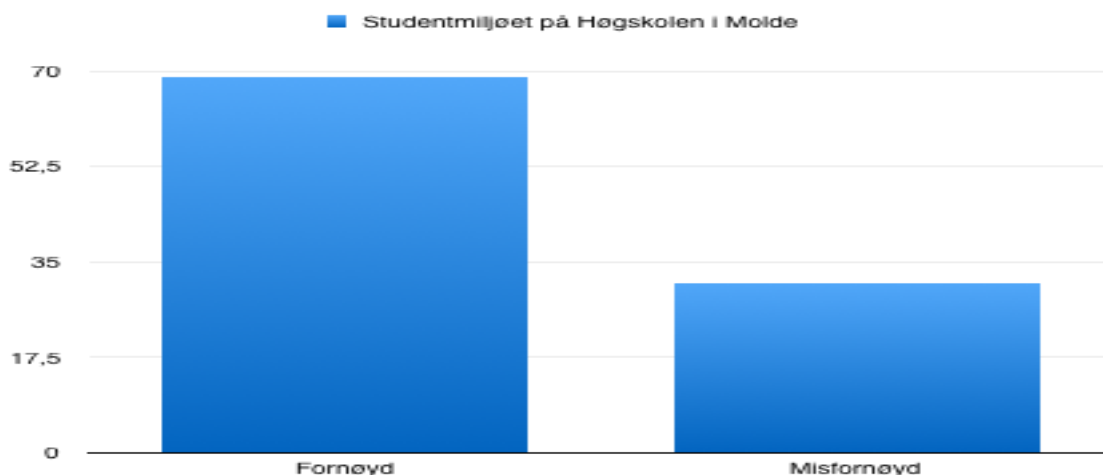
at det er viktig for de fleste studentene å være sosial på fritiden for å kunne lade opp til skolen.

”Jeg ville nok studert mer, men også brukt tiden på andre sosiale ting. Føler det er viktig å koble ut og la ting synke for å kunne lære.”

”(…)Så gått hjem og vært ferdig med skole for dagen. Men nå blir det til at jeg sitter noen timer hjemme og leser istedenfor.”

5.6 Studentmiljø

Kandidatundersøkelsen (2017) viser at 69% av studentene ved Høgskolen i Molde er godt fornøyd med studentmiljøet på skolen, og at hele 73% av de som går bachelor i økonomi og administrasjon er godt fornøyd med studentmiljøet. Blant studentene jeg intervjuet som regelmessig var tilstede på skolen, var det ingen som mente at det var et dårlig studentmiljø, men det kom noen kommentarer om at skolen måtte bli flinkere å legge til rette for et godt studentmiljø for studentene.

Selv om det er gode tall på studentmiljøet, kommer det en del tilbakemeldinger fra studentene på bacheloren i økonomi og administrasjon at det er et dårlig studentmiljø. Det er greit å se på hva studentene er misfornøyd med, for å få et innblikk i hva som skal til for at studentene trives på skolen. Det ble blant annet nevnt blant studentene at;

”Dårlig studentmiljø. Moldensere er ikke så imøtekommende og da det er mange fra Molde som studerer her blir det fort at de henger med de gamle ”gjengene” sine og nye er ikke så velkommen.”

En av grunnene til at studentmiljøet på Høgskolen i Molde ble sett på som dårlig, var ikke på grunn av et dårlig tilbud til studentene, men at det er for få studenter som deltar i studentmiljøet. Dette kan være en virkning av at mange studenter velger å se forelesningene på video i stedet for å møte opp på skolen. Det at studentmiljøet blir påvirket av lite deltakelse blir bekreftet av studentene;

” Jeg sitter i et utvalg på skolen, og merker at studentene fort begynner å miste interesse for ulike arrangementer som blir arrangert av de ulike utvalgene og av Høgskolen selv, og synes dette er veldig synd.”

En annen student sier dette;

” Det er viktig for meg med god trivsel på skolen blant de andre studentene. Men de sosiale arrangementene på helg og på fritiden er ikke like viktig for meg, som for mange andre studenter, siden jobb, familie og venner i hjembyen min vanligvis prioriteres fremfor å være sosial med andre studenter.”

Dette kan være en av forklaringene på hvorfor det kan være vanskeligere å få kontakt med studenter som er fra byen enn de som kommer fra andre steder i landet, og også hvorfor det kan være litt lite oppmøte på arrangementer som blir arrangert av de ulike utvalgene og av skolen. Høgskolen i Molde er en relativt liten skole, og siden det er mange av studentene som er født og oppvokst i byen, vil det muligens være litt mindre behov for å bli kjent med nye studenter, da de allerede har et bredt nettverk i byen fra før som de ønsker å opprettholde. Det kan derfor være vanskelig å sammenligne studentmiljøet på Høgskolen i Molde med skoler i de store studentbyene Trondheim og Bergen, da det i disse byene kommer mange flere tilflyttende studenter.

Likevel synes de fleste respondentene at det er et positivt studentmiljø på Høgskolen i Molde, og de så flere fordeler ved å være en del av et sosialt miljø på skolen, både faglig og sosialt. Blant disse studentene var det noen som var medlem i en studentorganisasjon på skolen, og disse studentene ga uttrykk for at de synes det var et godt studentmiljø på skolen så lenge man gjorde en liten innsats selv. En av studentene sier følgende;

”Det krever jo også fra studentenes ståsted at dersom de vil ha en sosial hverdag med studenter, må de gjøre en innsats selv.”

Det som i flere av intervjuene blir trekt frem som noe av det mest positive i forhold til studentmiljøet, er fadderuka i starten av skoleåret. Dette er noe som har hjulpet mange av studentene til å skape en sosial studiehverdag også etter fadderuken. Flere av studentene har kontakt med de som var med i deres faddergruppe enda, og mange av de har nå gått snart tre år sammen på skolen. Flere av studentene var så heldige at de møtte andre studenter i fadderuken som går samme studie som dem, og som har fått gode venner gjennom fadderuken. Noen trekker også frem at det ikke er alle man ble kjent med i faddergruppen som går samme studie, og at dette kan gjøre at det blir mindre kontakt mellom dem;

”Det er jo mest de du hadde i faddergruppen da som man liksom fortsatt har kontakt med. Og det er jo ikke alle dem som er i klassen liksom. Men det hadde sikkert vært mer kontakt hvis jeg hadde vært på skolen hver dag og vært en av de faste som hadde vært der.

Det virker derfor som at studentene ser på fadderuken som en stor fordel for studentmiljøet på skolen, og at det muligens burde være litt flere studenter fra samme studieretning i faddergruppene. Dette kommer også frem i kandidatundersøkelsen (2017) hvor en student påpeker at det er vanskelig å vite hvilke studenter som går samme studieretning som en selv, og at det derfor kan være vanskelig å komme i kontakt med andre studenter i studietiden.

Alt i alt så er studentene positive til studentmiljøet på Høgskolen i Molde, spesielt de som aktivt benytter seg av studenttilbudene som er tilgjengelige på skolen. Fadderuken er en av arrangementene som kommer frem som det mest positive med studentmiljøet på skolen, da dette legger grunnlaget for resten av studiehverdagen til mange.

6.0 DISKUSJON/ANALYSE

Denne oppgaven har som hensikt å finne ut av hvordan kunnskapsdelingen mellom studentene blir påvirket av HimoldeX. For å finne ut dette har jeg tatt utgangspunkt i en rekke sosiale læringsteorier. Jeg har snakket med studenter og forelesere på Høgskolen i Molde, og kommet frem til noen ulike kategorier som berører problemstillingen, og som kan ha en virkende faktor. Dette var temaer som tidsbruk, læring og kunnskap, oppmøte, jobb og studiemiljø. Jeg har tenkt å ta utgangspunkt i de samme kategoriene i diskusjonsdelen, for å enkelt kunne trekke en sammenheng mellom respondentenes svar. Tidsbruk er den eneste kategorien jeg har valgt å kun ha i respondentenes svar, for å få en oversikt over hva studentene bruker tiden sin på. Denne kategorien skal jeg ikke ha med i diskusjonsdelen, da dette er tatt med mest for å få en oversikt over studentenes tidsbruk på de ulike undervisningsmetodene.

Jeg skal i denne delen av oppgaven koble teori og empiri for å kunne svare på problemstillingen. I den første kategorien, kunnskap og læring, skal jeg diskutere hvordan studentene velger å studere, og hva teorien sier om dette. Jeg vil komme inn på ulike typer kunnskap, og hvordan studentenes studievaner påvirker kunnskapsdelingen mellom studentene. I neste kategori, jobb, skal jeg se på om en jobb ved siden av studiene er en faktor som påvirker studentenes studieinnsats. I følge studentene, kan det virke som om valgte undervisningsmetode og jobb begge har en innvirkning på oppmøte i forelesningene, som er den tredje kategorien. Jeg skal her se på om et lavere oppmøte har en betydning for kunnskapsdelingen mellom studenter, og hvorfor det eventuelt er slik. Det kan tyde på at høyere bruk av HimoldeX fører til lavere oppmøte i forelesningene, noe som igjen kan være med på å påvirke den fjerde kategorien i denne delen av oppgaven, som er studentmiljø. Dette ved at det blir mindre deltakelse i studentmiljøet.

6.1 Kunnskap og læring

Ifølge Dunn og Griggs (2004) finnes det mange ulike læringsstiler, og de trekker det så langt at de sier at det kan finnes så mange læringsstiler som ulike fingeravtrykk i verden. Dunn og Griggs (2004) påpeker deretter at man har bedre forutsetninger for å lære dersom man bruker sine sterke sider fremfor de svake sidene. Dette påpeker viktigheten av å forstå at ikke alle lærer på samme måte, og at tilbudet om flere typer undervisningsmetoder vil gjøre at flere studenter får et bedre grunnlag for å tilegne seg læring. Under intervjuene med studentene kommer det frem at flertallet av dem som ble intervjuet selv mener at de lærer best ved å studere alene, fremfor sammen med andre. En av grunnene til at mange av studentene foretrekker å studere alene, er at de mener det kan være vanskelig å studere med andre som ikke er på samme nivå som dem selv. Det som få av studentene sier noe om, er at dette kan være både positivt og negativt, da man også kan motta verdifull kunnskap av andre studenter som kan mer enn dem ved å studere med andre som ikke er på samme nivå som dem selv. Det kan likevel tyde på at studentene liker å studere på sine egne måter, uten å bli forstyrret av andre studenter som studerer på en annen måte.

Lev Vygotskys teori om sosiokulturell læringsteori påpeker viktigheten av interaksjon mellom studenter for å skape og utvikle læring. Likevel mente de fleste studentene (i intervjuene) at de lærer best ved å studere alene. Dette kan muligens forklares ved Nielsen og Kvale (2003) sin teori, om at det er mange studenter som ikke er klar over de læringsressursene man har tilgang til ved å delta i et praksisfellesskap. Dette forsterkes i det studentene sier om at de ofte studerer sammen med andre studenter når det var innleveringer, og før eksamen, og alle unntatt én person nevnte at de likte at de hadde mulighet til å stille foreleser spørsmål under og etter forelesningene. Dette kan tyde på at studentene ikke ser verdien av å være en del av et praksisfellesskap, men at de ser verdien i å samarbeide med andre når det begynner å nærme seg eksamenstid. Dette kan også ha en sammenheng med Illeris (2012) sin teori om at mange har en vegring mot å være aktiv i egen læring, fordi man alltid har hatt rollen som student/elev, og er vant med å passivt ta i mot informasjon fra foreleser/lærer. Dette kan bekrefte hvorfor studenter liker å studere alene, og hvorfor de på samme tid ser verdien i å samarbeide med andre.

Dette viser at studentene i store deler av studiene har et stort fokus på eksplisitt kunnskap. Ifølge Filstad (2010) er den uformelle læringen den viktigste, og denne læringen skjer via blant annet interaksjon med medstudenter, ved at man spør etter hjelp, diskuterer med andre medstudenter eller leser ny litteratur (Cross, 2007). Dette kan også kobles til Nonakas begrep om taus kunnskap, som er en type kunnskap man som student kan tilegne seg i den uformelle arenaen, i samhold med andre studenter. Ifølge Nonaka (1994) er det samspillet mellom taus og eksplisitt kunnskap som skaper læring og utvikling. Studenter kan tilegne seg ny kunnskap ved å lese pensum og se på videoforelesninger, men dersom alle velger å studere på denne måten, vil ikke kunnskapen som studentene tilegner seg utvikles og deles videre. Nonaka (1994) mener at kunnskapen utvikler seg i sirkler, hvor man er avhengig av både eksplisitt og taus kunnskap for at kunnskapen skal kunne deles med andre. Denne kunnskapen blir delt mellom studentene ved at de diskuterer med hverandre, samarbeider, spør hverandre om spørsmål og råd og generelt jobber sammen med ulike arbeidsoppgaver. Mange av studentene ser verdien av dette, og mente at muligheten til å spørre om hjelp og diskutere med andre var den største fordelen ved å møte opp i forelesningene på skolen.

Som man kan se, kan bruk av HimoldeX ha en betydning for studenters muligheter til å dele kunnskap med andre. Stortingsmelding 16 (2016-2017) sier at det i større grad forventes at det brukes en undervisningsform hvor studentene spiller en aktiv rolle, og at man bruker digitale verktøy og teknologi der hvor det er hensiktsmessig og mulig. Slik som HimoldeX er lagt opp til i dag, ved at forelesningene blir tatt opp på video, så studentene kan se forelesningene i etterkant, opplever ikke kravet om en undervisningsform hvor studentene spiller en aktiv rolle. Det er tydelig at det er flere elementer som velges bort dersom studentene velger HimoldeX som eneste undervisningsmetode. Studentene trekker spesielt frem muligheten til å spørre foreleser om spørsmål før, under og etter forelesningene, i tillegg til at de påpeker at man mister muligheten til å samarbeide med andre studenter. Dette er konsekvenser som er med på å påvirke kunnskapsdelingen i et studentsamfunn, da dette fører til mindre interaksjon med andre studenter for enkelte.

6.2 Oppmøte i forelesningene

I følge både intervjuene og spørreundersøkelsen er det ganske tydelig at det er en del studenter som bruker HimoldeX i stedet for å møte opp i forelesningene. Dette begrunnes i blant annet valg av foretrukket undervisningsmetode og jobb. Det kommer frem at noen bruker HimoldeX fordi de ikke har andre muligheter, ved for eksempel sykdom og geografisk distanse, mens andre bruker HimoldeX som en erstatting for forelesningene fordi det kan gjøre studiehverdagen til studentene enklere.

Det å være tilstede i forelesningene på skolen er med på å skape en engasjerende og aktiv studiehverdag sammen med andre medstudenter. Dette kan skape et sosialt samspill mellom studentene, noe som kan være med på å gi studentene flere fordeler ved at de blir deltakende i et praksisfellesskap (Lave og Wenger, 1991). Det å være en del av et slikt praksisfellesskap kan gi studentene et større sosialt nettverk, som de kan få bruk for senere i livet. I følge studentene (i intervjuene) mente de aller fleste at studietiden på Høgskolen i Molde har gitt dem et større sosialt nettverk.

Likevel er det flere studenter som velger å ikke møte opp i forelesningene av ulike grunner. Digital Tilstand (Ørnes mfl., 2011) beskriver at hver femte foreleser tror at bruk av videoforelesninger fører til lavere oppmøte blant studentene, mens blant studentene viser det seg at bare en av ti tror det samme. Skal man se på hva studentene og foreleserne på Høgskolen i Molde mener om oppmøte i forhold til videoforelesninger, vil man kunne påstå at økt bruk av videoforelesninger har ført til lavere oppmøte i forelesningene. Ifølge studenter og forelesere på Høgskolen i Molde, er lavere oppmøte et resultat av satsingen på videoforelesningene. Noen av studentene påpeker at de blir påvirket av det lave oppmøte ved at det da blir enklere for dem å droppe forelesningen, og noen sier også at det at forelesningen går på video gjør det enklere å være hjemme til fordel for å delta i forelesning på skolen. Dette er også noe en av foreleserne kommer innpå, hvor det blir sagt at videoforelesningene fører til at det er lettere for studentene å skulke forelesningene.

Det har kommet flere argumenter fra studentene om hvorfor de ønsker flere forelesninger på HimoldeX, og mange av disse argumentene handler om muligheten til å se forelesninger man ellers hadde gått glipp av uansett. Sykdom, fag som krasjer og avstand til skolen har vært noe av grunnene til at studentene ønsker mer videoforelesninger. Man skulle derfor trodd at dersom dette var tilfellet, ville ikke oppmøtet i forelesningene blitt lavere som følge av videoforelesningene. Et lavere oppmøte i forelesningene vil derimot tilsa at studentene bruker HimoldeX i flere tilfeller. Studentene har selv påpekt at mulighetene som ligger der ved bruk av videoforelesninger gjør at man blir påvirket til å droppe forelesningene dersom man heller skulle brukt tiden på andre ting. Flere av studentene nevnte at det var lavere terskel for å møte opp dersom man var litt småsyk, og flere studenter valgte å ta på seg ekstra vakter på jobb i stedet for å møte opp i forelesningene.

6.3 Jobb

Ifølge blant annet Stortingsmelding 16 (2016-2017) og tidligere forskning er det flere og flere studenter som har en deltidsjobb ved siden av studiene. Det er frivillig å ta høyere utdanning i Norge, og man skulle derfor også trodd at de som velger å bruke tiden sin på å studere, vil gjøre alt dem kan for å oppnå best mulig resultater på skolen. Slik samfunnet har blitt, er det flere studenter som har mange andre faktorer i livet som er med på å påvirke studieinnsatsen til studentene. Det er mange studenter som ønsker å bruke mer tid på studiene, og mindre tid på jobb, men mange studenter er avhengig av å jobbe for å kunne leve et greit liv ved siden av studiene. Det store spørsmålet her er om det er jobbingen som fører til at studentene bruker HimoldeX i sin studiehverdag, eller om det er HimoldeX som fører til at studentene jobber. Ifølge intervjuene med studentene på Høgskolen i Molde, hadde halvparten av respondentene en jobb ved siden av studiene, og samtlige av dem mente at HimoldeX var en viktig faktor i deres studiehverdag. Noen av studentene nevnte at de ikke kunne møte opp i forelesninger på grunn av faste dager på jobb, mens andre sa at på grunn av HimoldeX, så kunne de ta på seg ekstra vakter på jobb fremfor å møte i forelesning.

Ifølge studentene, var jobb en faktor som påvirket deres innsats på skolen. Dette var noe alle studentene som hadde en jobb ved siden av studiene mente. Ifølge Stortingsmelding 16 (2016-2017), vil ikke det å ha en deltidsjobb ved siden av studiene påvirke studentenes innsats på skolen, med mindre studentene jobber mer enn 10 timer i uken. De fleste studentene jobbet ganske mye ved siden av skolen. Noen av dem jobbet et par vakter i uken, andre jobbet fra 40-50%, mens en av studentene hadde en heltidsjobb ved siden av studiene. Ut i fra dette, og statistikk fra Lånekassen, vil det være rimelig å påstå at det er mange studenter som jobber mer enn de burde for å unngå at jobben går ut over studieinnsatsen.

Det at studentene bruker tid på betalt jobb ved siden av studiene, vil naturligvis føre til mindre tid brukt på studiene, og dermed også mindre deltakelse på skolen generelt. Studentene som velger å bruke HimoldeX som en erstatting for forelesningene de dagene de er på jobb, vil miste muligheten til sosial interaksjon med andre studenter. Ifølge Lev Vygotskys sosiokulturelle læringsteori, er sosial interaksjon med andre nøkkelen til at man som student utvikler seg. Nonaka (1994) er også inne på dette, da han mener at læring og utvikling skjer ved en kombinasjon av taus og eksplisitt kunnskap. Som en kombinasjon av at flere studenter bruker mindre tid på studiene, og at de helst liker å studere alene, kan man antyde at den tiden studentene bruker på skolearbeid, vil bli brukt på individuell læring. Dette er noe som blir bekreftet av studentene, da de fleste studentene (i intervjuene) sier at de ikke bruker mye tid på skolen utenom forelesninger. Dette gjør at studentene går glipp av den sosiale interaksjonen med andre studenter, og ikke får muligheten til å utvikle den kunnskapen de tilegner seg på egen hånd.

6.4 Studentmiljø

Ifølge studentene var det to ting som mange tok opp som en viktig faktor for deres trivsel på skolen; flinke og engasjerte forelesere, og det sosiale miljøet på skolen. Ifølge Filstad (2010) er tilrettelegging og veiledning viktige faktorer for å skape et sterkt studentmiljø. Flere av studentene trakk frem at det var viktig med flinke og engasjerte forelesere som ga råd og veiledning til studentene, og det ble også nevnt at muligheten til å delta i gruppetimer med hjelpelærere til stedet var en viktig faktor for deres trivsel på skolen.

Den andre faktoren som ble nevnt av flere av studentene som en viktig faktor for deres trivsel, var det sosiale miljøet på skolen. Av de som var en del av en studentorganisasjon, ble det også nevnt at det å være engasjert i sosiale verv var en viktig faktor for deres trivsel i studiehverdagen. Trygghet, motivasjon og samarbeid blir blant annet nevnt som en av de viktigste verdiene studentene ser i et godt studentmiljø. Dette bekrefter det Holmberg og Ekeberg (2009) sier om at trygghet, sosial tilhørighet og trivsel er avgjørende elementer for at man skal kunne tilegne seg ny kunnskap og utvikle ferdighetene og egenskapene sine. Det kan derfor se ut som at det er en kombinasjon av faglig og sosial kompetanse som bidrar til økt trivsel hos studentene på Høgskolen i Molde, og ifølge Manger (2010), dette være med å bidra til både økt trivsel og læringsutbytte blant studenter. Det at læring består av en prosess som inkluderer både faglig kompetanse og det sosiale rundt blir også bekreftet av Illeris (2007) og Nonaka (1991).

Et godt studentmiljø gir gode muligheter for å bygge et sosialt nettverk. Alle studentene mente at det var viktig å ha et sosialt nettverk, og de var alle enige om at studietiden på Høgskolen i Molde har gitt dem et større sosialt nettverk som de kan bruke som en ressurs senere i livet. Mange av studentene påpekte at deres sosiale nettverk har vært med å påvirke dem, og at det sosiale nettverket har hjulpet dem å utvikle seg som person. En av studentene sier at ved å ha et trygt sosialt nettverk rundt seg, så slipper man å føle seg alene, og man får følelsen av å være en del av noe.

Her er man inne på det Lave og Wenger (1991) beskriver som praksisfellesskap. Man er en del av et fellesskap som deler kunnskap og erfaringer, som man kan ta med seg senere i livet. Dette kan tyde på at det er en eller flere ulike praksisfellesskap på Høgskolen i Molde, og at de studentene som er en del av disse, har gode forutsetninger til å dele kunnskap med hverandre innad i praksisfellesskapet. Det som er interessant å se litt nærmere på, er hvilken betydning lavere oppmøte på skolen vil ha for de praksisfellesskapene som finnes på skolen, og om færre deltakere i et slikt fellesskap vil påvirke kunnskapsdelingen innad i gruppen. For at et praksisfellesskap skal kunne opprettholdes, må ifølge Lave og Wenger (1991) alle deltakerne i fellesskapet bidra aktivt, engasjert og åpent i kunnskapsdelingen. Få medlemmer vil selvfølgelig skape et dårligere

grunnlag for deling av kunnskap og erfaringer, men det viktigste for at fellesskapet skal kunne opprettholdes, er at alle deltakerne er aktive i denne delingen. Den åpenbare konsekvensen av færre medlemmer i et praksisfellesskap vil være at det vil bli mindre kunnskap og erfaringer som deles mellom medlemmene, og de resterende medlemmene vil på denne måten ikke kunne tilegne seg like mye kunnskap via andre medlemmer som de kunne gjort dersom praksisfellesskapene var større.

HimoldeX er godt hjelpemiddel for studentene i forhold til den faglige læringen, da de har mulighet til å studere på den måten de selv er best på, men den kan derimot ha en negativ betydning for den sosiale læringen til studentene. Vi har sett at det er noen av studentene som blir negativt påvirket av HimoldeX, ved at de blir påvirket til å ikke møte opp i forelesningene dersom venner og kompisser ikke møter opp. Det at flere studenter velger å bruke HimoldeX fremfor å møte opp på skolen, vil muligens føre til at studentmiljøet blir dårligere. Dette kan begrunnes i at det kommer færre studenter på skolen, og det vil på denne måten bli et studentmiljø med færre deltakere, og færre studenter vil derfor også delta på sosiale arrangementer som arrangeres på skolen i skoletiden. Dette kan være med på å skape en ond sirkel, dersom HimoldeX blir en erstatter for forelesningene på skolen.

Dersom det blir mindre engasjement og deltakelse i studentmiljøet på skolen, vil dette være med på å påvirke kunnskapsdelingen mellom studenter. Færre studenter på skolen vil bety at det er færre deltakere å dele kunnskap med, noe som vil gjøre at det kan bli vanskeligere å utvikle kunnskapen som finnes blant studentene. For å kunne utvikle eksisterende kunnskap, må man kunne kombinere kunnskapen med andres kunnskap, noe Nonaka (1991) kaller for kombineringsring. Dersom det er mindre studenter å diskutere og samarbeide med, vil det bli vanskeligere å kombinere denne kunnskapen, og dermed også å dele den videre.

6.5 Oppsummering og konklusjon

Denne case-undersøkelsen har vist at HimoldeX er med på å påvirke kunnskapsdelingen mellom studenter på flere ulike måter.

Den faglige læringen til studentene vil ifølge studentene selv kunne påvirkes i positiv grad ved bruk av HimoldeX og videoforelesningene. Studentene kan bruke dette verktøyet til å repetere pensum, og som student har man mulighet til å følge undervisningen på den måten som passer best for hver enkelt. Ifølge Dunn og Griggs (2004) har alle studenter hver sin måte de best tilegner seg kunnskap på. Ved å ta i bruk digitale læringsverktøy i undervisningen, kan man på en enklere måte kunne tilpasse læringen til hver enkelt student. Det viser seg at HimoldeX er et positivt læringsverktøy for de studentene som ikke har mulighet til å alltid møte opp i forelesningene. Dette fører til at selv om studentene ikke møter opp i forelesningene, har foreleserne mulighet til å dele sin kunnskap med studentene gjennom videoforelesningene. Den sosiale læringen kan derimot bli svekket ved bruk av HimoldeX som et verktøy i studiehverdagen, avhengig av at dette læringsverktøyet blir brukt slik det blir brukt i dag. Selv om studentene kan ta til seg kunnskapen som foreleserne besitter, har de ved bruk av videoforelesningene ikke mulighet til å reflektere over stoffet på samme måte som man kan dersom man diskuterer pensum med andre studenter.

Denne undersøkelsen viser også at både studenter og forelesere på Høgskolen i Molde opplever færre deltakende studenter i forelesningene på skolen grunnet økt bruk av HimoldeX som undervisningsmetode, noe som er med på å påvirke kunnskapsdelingen mellom studentene på flere ulike måter. For det første vil det, som sagt over, påvirke mulighetene studentene har til å reflektere over stoffet med andre, dersom de velger å ikke møte opp i forelesningene. For det andre, vil dette kunne påvirke studentene som møter opp i forelesningene, ved at det er færre studenter man kan samarbeide og diskutere med. Dette er selvfølgelig mer kritisk i fag hvor det ikke er like mange studenter.

Vi har sett at det er flere ulike faktorer som er påvirkende på om studentene møter opp i forelesningene eller ikke. For det første avhenger det av at studentene lærer på ulike måter. Noen studenter liker å arbeide alene, og mener at de lærer best når de får jobbe med pensum for seg selv. Dette gjør at noen studenter velger HimoldeX foran å møte opp i forelesningene på skolen. For det andre er det mange studenter som har en jobb ved

siden av studiene, noe som påvirker hvor ofte studentene har mulighet til å møte opp i forelesningene. Vi har sett at noen studenter ikke møter opp fordi de jobber, men også at noen studenter jobber fordi de har mulighet til å se forelesningene på video i etterkant.

Oppmøte i forelesningene er noe som kan være med på å påvirke hvor aktivt studentmiljø man har på skolen. Ifølge studentene, er et godt studentmiljø en faktor som er viktig i forhold til om de skal trives på skolen eller ikke. Ifølge de sosiale læringsteoriene, er sosial interaksjon med andre studenter viktig for læring, og man kan også derfor trekke en sammenheng mellom et godt studentmiljø, og studenters læring og kunnskap. På denne måten kan man se at dette er alle faktorer som påvirker hverandre, og som går i sirkel.

Ifølge stortingsmelding nr. 16 (2016-2017) er et av målene med høyere utdanning at studentene skal oppnå best mulig læringsresultater og personlig utvikling. Det sies også at høgskoler og universiteter kontinuerlig skal moderniseres og tilpasses forventninger og krav fra samfunnet i forhold til bruk av digitale hjelpemidler i undervisningen. Dersom det blir for stort fokus på sistnevnte, vil bruken av digitale hjelpemidler være med på å slå ihjel hensikten med høyere utdanning, da dette kan være en hemmende faktor i forhold til studenters sosiale læring. Dette kommer frem i studenters bruk av HimoldeX som et verktøy i studiehverdagen. Mange av studentene velger å bruke HimoldeX som en erstatning til forelesningene på skolen, og ikke som et supplement. Dette vil være med på å skape en enklere hverdag for studentene, men konsekvensene dette fører med seg vises seg å være negativ i forhold til kunnskapsdelingen mellom studentene, og dermed også for den sosiale læringen.

I lys av det denne undersøkelsen har vist, er det viktig å være kritisk til hvilke fag man bruker HimoldeX. Det er mange studenter som får mye positivt ut av undervisningsmetoden, men man må være litt forsiktig med å kun se på hva studentene ønsker. Dette begrunnes i teorien til Nielsen og Kvale (2003), som sier at det er mange studenter som ikke er klar over de læringsressursene man har tilgang til ved å delta i et praksisfellesskap. Man må også være kritisk til det som har kommet frem i undersøkelsen, på grunn av begrenset utvalg av studenter. Det er kun tatt utgangspunkt i noen fag på

Høgskolen i Molde i denne undersøkelsen, noe som har gjort at alle som bruker HimoldeX som et verktøy i sin studiehverdag ikke har fått mulighet til å uttale seg. Likevel ser vi at det er de samme svarene som kommer frem i både spørreundersøkelsen og i intervjuene med studentene, så vi har grunn til å tro at kunnskapsdelingen mellom studenter faktisk blir påvirket ved bruk av HimoldeX som undervisningsmetode.

7.0 LITTERATUR

- Alstad, Kristine Grønstad. 2017. "Én av seks studenter jobber for mye ". Journalen, lastet ned 01.03.18. <http://journalen.oslomet.no/2017/03/1-av-6-studenter-jobber-mye>.
- Bergkastet, Inger, Lasse Dahl, og Kjetil Andreas Hansen. 2009. *Elevenes læringsmiljø - lærerens muligheter : en praktisk håndbok i relasjonsorientert klasseledelse*. Oslo: Universitetsforl.
- Bryman, Alan. 2004. *Social Research Methods, second edition*. Oxford New York: Oxford University Press.
- Cross, Jay. 2007. *Informal Learning, Rediscovering the Natural Pathways That Inspire Innovation and Performance*. San Fransisco: Pfeiffer.
- Dysthe, Olga. 2001. *Dialog, samspel og læring*. Oslo: Abstrakt forl.
- Einarsen, Kurt Jonny. 2014. "Norske studenter bruker minst tid på studiene." SSB, lastet ned 01.03.18. <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/attachment/200499?ts=149664feb50>.
- Everett, E. L., og Inger Furseth. 2004. *Masteroppgaven : hvordan begynne - og fullføre*. Oslo: Universitetsforl.
- Filstad, Cathrine. 2016. *Organisasjonslæring : fra kunnskap til kompetanse*. 2. utg. ed. Bergen: Fagbokforl.
- Filstad, Cathrine, og Gunnhild Blåka. 2007. *Learning in organizations*. Oslo: Akademiske Forlag AS.
- Forskningspolitikk. 2015. "Debatt: Tidsbruk gir et godt bilde av studiekvalitet." lastet ned 01.03.18. <http://fpol.no/debatt-tidsbruk-gir-et-godt-bilde-av-studiekvalitet/>.
- Fossland, Trine Medby. 2015. *Digitale læringsformer i høyere utdanning*. Oslo: Universitetsforl.
- Griggs, Shirley, og Rita Dunn. 2004. *Læringsstiler: grunnbok i Dunn og Dunns læringsstilmodell*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Halse, Lise Lillebrygfjeld. 2018. "Nærhet, habitus og videotape." Panorama, lastet ned 01.05.18. <http://panorama.himolde.no/2018/04/12/naerhet-habitus-og-videotape/>.

- Hjelseth, Arve. 2018. "Hva er en forelesning ". Panorama, lastet ned 01.05.18.
<http://panorama.himolde.no/2018/04/27/hva-er-en-forelesning/>.
- Holme, Idar Magne, og Bernt Krohn Solvang. 1996. *Metodevalg og metodebruk*. 3. utg. ed. Oslo: TANO.
- Illeris, Knud. 2000. *Læring : aktuell læringsteori i spændingsfeltet mellem Piaget, Freud og Marx*. 2. opl. ed, *Læring : aktuell læringsteori i spenningsfeltet mellom Piaget, Freud og Marx*. Frederiksberg: Roskilde Universitetsforl. Gyldendal akademisk.
- Irgens, Eirik J. 2007. *Profesjon og organisasjon : å arbeide som profesjonsutdannet*. Bergen: Fagbokforl.
- Jacobsen, Dag Ingvar. 2005. *Hvordan gjennomføre undersøkelser? : innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. 2. utg. ed. Kristiansand: Høyskoleforl.
- Johannessen, Asbjørn, Line Christoffersen, og Per Arne Tuft. 2010. *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. 4. utg. ed. Oslo: Abstrakt.
- . 2011. *Forskningsmetode for økonomisk-administrative fag*. 3. utg. ed. Oslo: Abstrakt forl.
- Johansson, Magnus, Magnus Nohr, og faglærerutdanning Høgskolen i Oslo og Akershus Institutt for grunnskole- og. 2014. "Hvordan opplever studenter lærerens egenproduserte video som læringsressurs?" I. Oslo: Høgskolen i Oslo og Akershus.
- Kaufmann, Geir, og Astrid Kaufmann. 2015. *Psykologi i organisasjon og ledelse*. 5. utg. ed. Bergen: Fagbokforl.
- Knut, Mørken, Sølva Hanne, og Villanger Ilan Dehli. 2015. "Hvordan skaper vi gode betingelser for læring?" *Uniped* (04):264-273.
- Kristoffersen, Steinar. "Mål, strategier og fremtidige utviklingsbehov for HiMolde." Panorama, lastet ned 22.05.18. http://panorama.himolde.no/2018/05/22/mal-strategier-og-fremtidige-utviklingsbehov-for-himolde/-_ftn2.
- . 2018. "Teknologi kan gi flinkere studenter - og forelesere ". Panorama, lastet ned 01.05.18. <http://panorama.himolde.no/2018/04/06/teknologi-kan-gi-flinkere-studenter-og-forelesere/>.
- Krokan, Arne. 2012. *Smart læring : hvordan IKT og sosiale medier endrer læring*. Bergen: Fagbokforl. Vigmostad og Bjørke.
- Lai, Linda. 2004. *Strategisk kompetansestyring*. 2. utg. ed. Bergen: Fagbokforl.

- Lave, Jean, og Etienne Wenger. 1991. *Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- . 2003. *Situert læring*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Marsick, Victoria J., og Karen Watkins. 1990. *Informal and Incidental Learning in the Workplace*. London: Routledge.
- Mikkelsen, Solveig. 2015. "Studentene fikk bedre karakterer da faglærer endret undervisninga." *Universitetsavisa*, lastet ned 01.03.18.
<https://www.universitetsavisa.no/student/2015/11/19/Studentene-fikk-bedre-karakterer-da-faglærer-endret-undervisninga-53280.ece>.
- Moxnes, Paul. 1982. *Opplæringsmetoder i arbeidslivet : en sammenligning og evaluering*. Oslo: P. Moxnes.
- Nonaka, Ikujiro. 1994. "A dynamic Theory of Organizational Knowledge Creation." *Organization Science*.
- Ringdal, Kristen. 2007. *Enhet og mangfold : samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. 2. utg. ed. Bergen: Fagbokforl.
- Saunders, Mark N. K., Philip Lewis, og Adrian Thornhill. 2012. *Research methods for business students*. 6th ed. ed. Harlow: Pearson.
- Selnes, Fred. 1999. *Markedsundersøkelser*. 4. utg. ed. Oslo: Tano Aschehoug.
- Siggaard Jensen, Sisse, Mette Mønsted, og Sanne Fejfer Olsen. 2004. *Viden, ledelse og kommunikation*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Sigve, Ladstein, og Toft Geir Olav. 2011. "Pisk eller gulrot: Hvorfor gjør ikke nettstudenter det de vet de burde for å lære?" *Uniped* 4 (02):67-79.
- Sommer, Dion. 2006. "Oppdragelse, sosialisering og verdiformidling i senmoderniteten - nye perspektiver." I, s. 23-58. Oslo: Universitetsforl., cop. 2006.
- Utdanningsdirektoratet. 2016. "Hva er et godt læringsmiljø?", lastet ned 01.03.18.
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/psykososialt-miljo/hva-er-et-godt-laringsmiljo/>.
- Vygotskij, Lev Semenovič. 2001. "Interaksjon mellom læring og utvikling." I *Interaction between learning and development*, 151-165. [Oslo]: Gyldendal akademisk, 2001.
- Wenger, Etienne. 1998. *Communities of Practice. Learning, Meaning and Identity*. New York: Cambridge University Press.
- . 2004. *Praksisfællesskaber: læring, mening og identitet*. København: Reitzel.

- Wenger, Etienne, Richard McDermott, og William M. Snyder. 2002. *Cultivating communities of practice : a guide to managing knowledge*. Boston: Harvard Business School Press.
- Wormnes, Bjørn, og Terje Manger. 2005. *Motivasjon og mestring : veier til effektiv bruk av egne ressurser*. Bergen: Fagbokforl.
- Waagbø, Arild Johan. 2015a. "Mr. X gleder seg over toåringen." Panorama, lastet ned 01.03.18. <http://panorama.himolde.no/2015/01/19/mr-x-gleder-seg-over-toaringen/>.
- . 2015b. "Petlog-student etterlyser videoforelesninger." Panorama, lastet ned 01.03.18. <http://panorama.himolde.no/2015/05/13/petlog-student-etterlyser-videoforelesninger/>.
- . 2015c. "Slik vil HiMolde-studentene ha det." Panorama, lastet ned 01.03.18. <http://panorama.himolde.no/2015/05/08/slik-vil-himolde-studentene-ha-det/>.
- . 2015d. "Vedtok mer bruk av video og øvingstimer." Panorama, lastet ned 01.03.18. <http://panorama.himolde.no/2015/11/04/vedtok-mer-bruk-av-video-og-ovingstimer/>.
- Yin, Robert K. 2003. *Case study research : design and methods*. 3rd ed. ed. Vol. vol. 5, *Applied social research methods series*. Thousand Oaks, Calif: Sage.
- Ørnes, Hilde. 2011. *Digital tilstand i høyere utdanning 2011 : Norgesuniversitetets monitor*. Vol. nr. 1/2011, *Digital tilstand 2011*. Tromsø: Norgesuniversitetet.
- Aakvaag, Gunnar C. 2008. *Moderne sosiologisk teori*. Oslo: Abstrakt forl.

VEDLEGG

SPØRREUNDERSØKELSE STUDENTER HIMOLDEX

Studentenes bruk og nytte av videoforelesninger på HiMoldeX i ADM100 og MAT100

(Dette spørreskjemaet hadde to versjoner, en for de som tok eksamen i ADM100 og en for de som tok eksamen i MAT100.)

1. Besvar så godt du kan de fire delspørsmålene nedenfor for å beskrive på hvilken måte du fulgte forelesningene i ADM100 i forrige semester:

(Sett ett kryss for hver linje.)	Ingen grad 0	1	2	3	4	Stor grad 5
Jeg møtte opp til forelesningene på skolen og så de i tillegg på video på et senere tidspunkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg møtte kun opp til forelesningene på skolen og så de ikke på video på et senere tidspunkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg møtte ikke opp til forelesning på skolen, men så de kun på video på et senere tidspunkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg møtte ikke opp til forelesningene på skolen og så de heller ikke video på et senere tidspunkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2. Anslå ca hvor mange timer per uke i snitt du brukte på ADM100 i selve undervisningsperioden (august – november 2015).

(Sett ett kryss for hver linje.)	0 t pr uke	1-2 t pr uke	3-4 t pr uke	5-6 t pr uke	7-8 t pr uke	9 + t pr uke

Oppmøte til forelesninger på skolen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Så forelesninger på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gruppearbeid organisert av skolen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gruppearbeid på eget initiativ (minst 2 studenter)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Selvstudium (ikke inkluderer videoforelesning)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. Ca hvor mange timer brukte du på eksamensforberedelser i ADM100 den siste uka før skoleeksamen?

<i>(Sett ett kryss for hver linje.)</i>	0 t	1-5 t	6-10 t	11-15 t	16-20t	21-30 t	31 t +
Så forelesninger på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gruppearbeid på eget initiativ (minst 2 studenter)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Selvstudium (ikke inkluderer videoforelesning)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Stemmer ikke 0	1	2	3	4	Stemmer helt 5	Vet ikke
Jeg så samme videoforelesning flere ganger i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg så mindre på videoforelesning i ADM100 enn jeg hadde planlagt/ønsket	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg fulgte videoforelesningene i ADM100 jevnt gjennom hele semesteret	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg var à jour med pensum i ADM100 gjennom hele semesteret	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det ble tatt skippertak da det nærmet seg skoleeksamen i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg satt opp natten før skoleeksamen og forberedte meg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilbudet om videoforelesninger i ADM100 gjorde at jeg fikk mindre faglig kontakt med medstudenter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Tilbudet om videoforelesninger i ADM100 gjorde at jeg fikk mindre sosial kontakt med medstudenter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg hadde god nytte av Facebook-gruppen i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg skulle ønske det var tilbud om videoforelesning i alle kurs jeg tar ved HiMolde	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Hvordan vurderer du din egen tidsbruk i ADM100 i forrige semester?

(Sett ett kryss for hver linje.)	Brukte altfor lite tid	Brukte litt for lite tid	Brukte passe med tid	Brukte litt for mye tid	Brukte altfor mye tid
I undervisningsperioden (august-november)	☐	☐	☐	☐	☐
I eksamensperioden	☐	☐	☐	☐	☐

5. Ta stilling til følgende påstander:

6. Hvilken effekt tror du tilbudet om videoforelesninger i ADM100 hadde for deg på følgende områder?

(Sett ett kryss for hver linje.)	Svært negativ effekt -3	-2	-1	Ingen effekt 0	+1	+2	Svært positiv effekt +3	Vet ikke
Dine studievaner i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Din motivasjon for å ta ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ditt læringsutbytte i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Din oppnådde karakter i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Hvordan vil du vurdere din egen kompetanse innen fagområdet i ADM100

	Svært dårlig -3	-2	-1	+1	+2	Svært bra +3
Før kursstart i fjor høst	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Etter at kurset var avsluttet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-------------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

8. Hvordan vil du vurdere ditt eget læringsutbytte i ADM100?

Svært dårlig					Svært bra
-3	-2	-1	+1	+2	+3
☐	☐	☐	☐	☐	☐

9.1 Hvilken karakter oppnådde du på skoleeksamen i ADM100 i forrige semester?

F	E	D	C	B	A
☐	☐	☐	☐	☐	☐

9.2. Hvor fornøyd er du med resultatet på skoleeksamen i ADM100?

Svært misfornøyd					Svært fornøyd
-3	-2	-1	+1	+2	+3
☐	☐	☐	☐	☐	☐

(Sett ett kryss for hver linje.)	Ikke viktig					Svært viktig
	0	1	2	3	4	5
Jeg møtte ikke opp til nok forelesninger på skolen i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg brukte for lite tid på videoforelesningene i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg brukte for lite tid på selvstudium i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg arbeidet ikke jevnt med ADM100 gjennom semesteret	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ADM100 var for faglig krevende for meg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg hadde for svakt grunnlag i fagområdet før kursstart	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For stort pensum i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dårlig foreleser i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangelfull veiledning utenom forelesningene i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For vanskelig eksamensoppgave i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐

For omfattende eksamensoppgave i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐
For streng sensur i ADM100	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg hadde lønnet arbeid ved siden av studiene	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har generelt manglende motivasjon for å studere	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg mestrer ikke å studere	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Dersom du ikke er helt fornøyd med karakteren du fikk på skoleeksamen i ADM100, hvor viktig var følgende årsaker? (Dersom du er fornøyd gå videre til neste spørsmål.)

11. Hvor fornøyd var du med følgende forhold ved videoforelesningene i ADM100?

	Svært misfornøyd					Svært fornøyd	Ingen formening
	-3	-2	-1	+1	+2	+3	
Lyden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bildet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brukervennlighet til HiMoldeX	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Har du erfaring med at selve forelesningen kan bli påvirket av at den blir tatt opp på video?

	Svært uenig					Svært enig	Ingen formening
	-3	-2	-1	+1	+2	+3	
Jeg setter meg bevisst lengre bak i rommet under forelesninger som blir tatt opp på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg blir mer forsiktig/passiv mht. å stille spørsmål eller gi kommentarer under forelesninger som blir tatt opp på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg opplever at foreleser blir mer forsiktig/passiv under forelesninger som blir tatt opp på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg opplever at det totalt sett blir mindre dialog/engasjement mellom foreleser og studenter under forelesninger som blir tatt opp på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg opplever at forelesninger som blir tatt opp på video totalt sett gir meg mindre faglig utbytte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. Hvordan vil du vurderer din egen konsentrasjonsevne når du studerer?

(Sett ett kryss for hver linje.)	Dårlig konsentrasjon	-2	-1	+1	+2	God konsentrasjon	Ingen formening
	-3					+3	
Din konsentrasjonsevne ved forelesning på skolen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Din konsentrasjonsevne når du ser på videoforelesning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Din konsentrasjonsevne ved gruppearbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Din konsentrasjonsevne ved selvstudium (ikke inkluderer videoforelesning)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14. Hvor viktig var det for deg totalt sett at det var et tilbud om videoforelesninger i ADM100 i forrige semester?

Ikke viktig	1	2	3	4	Svært viktig
0					5
☐	☐	☐	☐	☐	☐

15. Har du noen ytterligere kommentarer mht. fordeler eller ulemper når det gjelder videoforelesninger i ADM100?

KANDIDATUNDERSØKELSEN HIMOLDEX

Kandidatundersøkelsen – Studentenes bruk og nytte av HiMoldeX i studietiden

Høgskolen i Molde har på utvalgte kurs hatt et tilbud til sine studenter om å kunne se videoopptak av forelesningene i reprise på HiMoldeX. Nedenfor ber vi deg om å besvare noen få spørsmål knyttet til dette.

1. Ca hvor mange av kursene du tok i løpet av studiet ved HiMolde hadde tilbud om å kunne se videoopptak av forelesningene i reprise?

0 kurs → Besvar spørsmål 7 til 9

1-2 kurs 3-4 kurs Over 4 kurs → Besvar spørsmål 2 til 6

2. Ta kun utgangspunkt i de kursene der du hadde tilbud om å se videoopptak av forelesningene. Besvar så godt du kan de fire delspørsmålene nedenfor for å beskrive på hvilken måte du fulgte forelesningene i disse kursene:

(Sett ett kryss for hver linje.)	Ingen grad 0	1	2	3	4	Stor grad 5
Jeg møtte opp til forelesningene på skolen og så de i tillegg på video på et senere tidspunkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg møtte kun opp til forelesningene på skolen og så de ikke på video på et senere tidspunkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg møtte ikke opp til forelesning på skolen, men så de kun på video på et senere tidspunkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg møtte ikke opp til forelesningene på skolen og så de heller ikke video på et senere tidspunkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. Ta kun utgangspunkt i de kursene der du hadde tilbud om videoforelesning: Hvilken effekt tror du tilbudet om videoforelesninger hadde på deg i disse kursene?

(Sett ett kryss for hver linje.)	Svært negativ effekt			Ingen effekt			Svært positiv effekt	Vet ikke
	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	
Dine studievaner i disse kursene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Din motivasjon for å ta disse kursene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ditt læringsutbytte i disse kursene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Din oppnådde karakter i disse kursene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Hvor ofte hendte det at du ikke gikk på forelesning på skolen, men så de i videooptak senere? Aldri Av og til Ofte Svært ofte

5. Hvor viktig var følgende årsaker til at du ikke gikk på forelesning på skolen, men så de i videooptak senere? (Filter spørsmål 4)

(Sett ett kryss for hver linje.)	Ikke viktig					Svært viktig
	0	1	2	3	4	5
Forelesning kolliderte med lønnet arbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Egen sykdom	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sykdom i familien	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Har lang reisetid til skolen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Var på reise (ferie etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Manglende motivasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Studiene blir mer effektive	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bedre læringsutbytte av å følge forelesning på video enn «live» på skolen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvis andre årsaker, spesifiser:

6. Har du erfaring med at selve forelesningen kan bli påvirket av at den blir tatt opp på video?

	Svært uenig					Svært enig		Ingen formening
	-3	-2	-1	+1	+2	+3		
Jeg opplevde lavere oppmøte under forelesninger som ble tatt opp på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Jeg satt meg bevisst lengre bak i rommet under forelesninger som ble tatt opp på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Jeg ble mer forsiktig/passiv mht. å stille spørsmål eller gi kommentarer under forelesninger som ble tatt opp på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Jeg opplevde at foreleser ble mer forsiktig/passiv under forelesninger som ble tatt opp på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Det ble totalt sett mindre dialog/engasjement mellom foreleser og studenter under forelesninger som ble tatt opp på video	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg opplevde at forelesninger som ble tatt opp på video totalt sett ga meg mindre faglig utbytte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg skulle ønske det var tilbud om videoforelesning i alle kursene jeg tok ved HiMolde	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ikke alle kursene jeg tok ved HiMolde ville egnet seg for videoforelesning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Skulle du ønske at du hadde hatt et slikt tilbud om å kunne se videoopptak av forelesningene da du var student ved HiMolde?

Ikke ønskelig	1	2	3	4	Svært ønskelig
0					5
☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Hvilken effekt tror du et tilbud om videoforelesninger hadde hatt for deg?

(Sett ett kryss for hver linje.)	Svært negativ effekt			Ingen effekt			Svært positiv effekt	Vet ikke
	-3	-2	-1	0	+1	+2	+3	
Dine studievaner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Din motivasjon for å studere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ditt læringsutbytte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dine oppnådde karakterer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. Har du forslag til ett eller to kurs fra ditt studium som du mener skolen bør prioritere i framtiden mht. å få etablert videoforelesning?

INTERVJUGUIDE

Intervjuguide studenter

GENERELT

1. Hva studerer du ved Høgskolen i Molde?
2. Hvor lenge har du studert?
3. Hvorfor valgte du å studere ved Høgskolen i Molde?
4. Hva er din motivasjon for studiene?
5. Ønsker du å ta noe videre utdanning etter at du er ferdig? Eventuelt hvilke planer har du etter at du er ferdig med studiene?
6. Trives du som student? Hva er det som skal til for at du skal trives som student?
7. Hvordan er din bosituasjon? Hvor langt unna skolen bor du, og hvem bor du sammen med?
8. Hvilke fritidsinteresser har du?

LÆRING

1. Hvordan studer du i fagene MAT100/ADM100? Studerer du på samme måte nå som du gjorde da?
2. Hvorfor valgte du å dra på forelesningene når du hadde mulighet til å se på videoene hjemme? Eventuelt omvendt.
3. Hva legger du i begrepet sosial læring?
4. Hvordan lærer du best?
5. Lærer du best når du jobber alene eller når du jobber sammen med andre studenter?
6. På hvilken måte mener du HimoldeX har påvirket ditt læringsutbytte i fagene MAT100/ADM100?
7. Hvordan kan HimoldeX forbedres for å øke ditt læringsutbytte?
8. Hvilke verdier ser du i et godt studentmiljø på skolen?
9. Hvordan påvirker videoforelesningene oppmøte i forelesningene, og den sosiale læringen i forelesningene?

10. Beskriv hvordan du ser på lærings situasjonen i klasserommet med og uten tilgang til videoundervisning? Vil et høyere oppmøte på forelesningene føre til bedre læring?
11. Beskriv hvordan du som student blir påvirket av oppmøte i forelesningene.
12. Beskriv fordelene ved å være tilstede i forelesningene på skolen.

STUDIEHVERDAG

1. Hvordan ser en typisk studiehverdag ut for deg?
2. På hvilken måte påvirker videoforelesningene din studiehverdag?
3. Bruker du like mye tid på studiene som du skulle ønske?
4. I en verden hvor du kun kunne fokusert på studiene, hvordan ville da din studiehverdag sett ut?
5. Studerer du mye sammen med andre studenter? Hvorfor/hvorfor ikke?
6. På hvilken måte bruker du HimoldeX som et verktøy i din studiehverdag?
7. Hvorfor bruker du HimoldeX? (se forelesningene, repetisjon, før eksamen)
8. Har din sosiale tilknytning til et nettverk på skolen påvirket deg som person?

SOSIALISERING

1. Hva tenker du på når du hører begrepet nettverk?
2. Ser du på deg selv som en nettverksbygger?
3. Har studietiden ved Høgskolen i Molde gitt deg et stort sosialt nettverk? Hvordan har du tatt initiativ til å knytte dette nettverket? (Fadderuka, forelesninger, gruppearbeid)
4. Hva har sosial interaksjon med medstudenter betydd for deg i forhold til læringsutbytte?
5. Hva har ditt sosiale nettverk betydd for deg i studietiden sett bort i fra læring?
6. På hvilken måte har bruk av videoforelesninger påvirket den sosiale interaksjonen med andre studenter?
7. Føler du at du går glipp av noe dersom du ikke deltar på forelesningene på skolen? (Sosialiseringen rundt forelesningene)
8. Hvordan vil du beskrive det å være en del av et sosialt nettverk på skolen vs. å hovedsakelig studere på egenhånd store deler av studietiden?

9. I hvilken grad mener du HimoldeX er med på å påvirke den sosiale hverdagen til studenter på Høgskolen i Molde?

JOB

1. Har du en deltidsjobb ved siden av studiene?
2. Hvor mye jobber du? Hvorfor jobber du så mye?
3. Føler du at jobben går ut over studieinnsatsen?
4. Tror du at ditt sosiale nettverk på skolen kan være en ressurs for deg etter studietiden?

Intervjuguide forelesere

1. Hvordan opplever du oppmøte i forelesningene nå og før du begynte med videoforelesninger?
2. Hvilken betydning har lavt oppmøte for deg som foreleser?
3. Hvordan tror du bruk av videoforelesningene påvirket studentenes sosiale læring?
4. På hvilken måte blir du som foreleser påvirket av at forelesningene blir tatt opp på video?
5. På hvilken måte tror du studentene blir påvirket av at forelesningene blir tatt opp på video?
6. Hvordan vil du beskrive HimoldeX som et verktøy i ditt fag?
7. I hvilken grad tror du HimoldeX fremmer studentenes læring?
8. Hvordan opplever du pausene i forelesningene?

Kvittering NSD

Lise Halse
Postboks 2110
6402 MOLDE

Vår dato: 13.03.2018

Vår ref: 59593 / 3 / AMS

Deres dato:

Deres ref:

Forenklet vurdering fra NSD Personvernombudet for forskning

Vi viser til melding om behandling av personopplysninger, mottatt 04.03.2018.

Meldingen gjelder prosjektet:

<i>59593</i>	<i>Studenters studiehverdag med og uten bruk av videoundervisning</i>
<i>Behandlingsansvarlig</i>	<i>Høgskolen i Molde, ved institusjonens øverste leder</i>
<i>Daglig ansvarlig</i>	<i>Lise Halse</i>
<i>Student</i>	<i>Cecilie Midtbø</i>

Vurdering

Etter gjennomgang av opplysningene i meldeskjemaet med vedlegg, vurderer vi at prosjektet er omfattet av personopplysningsloven § 31. Personopplysningene som blir samlet inn er ikke sensitive, prosjektet er samtykkebasert og har lav personvernulempe. Prosjektet har derfor fått en forenklet vurdering. Du kan gå i gang med prosjektet. Du har selvstendig ansvar for å følge vilkårene under og sette deg inn i veiledningen i dette brevet.

Vilkår for vår vurdering

Vår anbefaling forutsetter at du gjennomfører prosjektet i tråd med:

- opplysningene gitt i meldeskjemaet
- krav til informert samtykke
- at du ikke innhenter [sensitive opplysninger](#)
- veiledning i dette brevet
- Høgskolen i Molde sine retningslinjer for datasikkerhet

Veiledning

Krav til informert samtykke

Utvalget skal få skriftlig og/eller muntlig informasjon om prosjektet og samtykke til deltakelse.

Informasjon må minst omfatte:

- at Høgskolen i Molde er behandlingsansvarlig institusjon for prosjektet
- daglig ansvarlig (eventuelt student og veileder) sine kontaktopplysninger
- prosjektets formål og hva opplysningene skal brukes til
- hvilke opplysninger som skal innhentes og hvordan opplysningene innhentes

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved NSDs rutiner for elektronisk godkjenning.